

In deze uitgave onder andere:

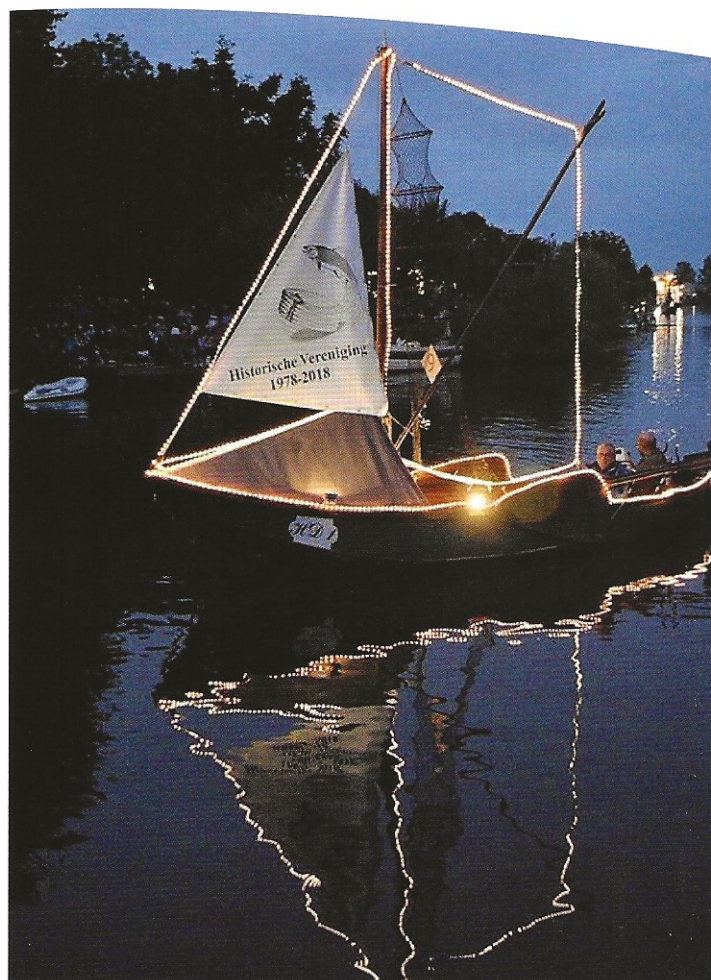
- Kwartierstaat van burgemeester Dirk Heijkoop
- Afscheid van het paard van Piet den Dikken bodedienst
- Alblasserwaardse schouwen
- Van der Plas groenten en fruit

Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam

Mededelingenblad

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Activiteiten en Mededelingen	2
Van verleden naar heden	9
Najaarslezing Jubileumavond 40 jaar	12
De schouwen in de waard	17
Kwartierstaat van burgemeester Dirk Heijkoop	22
In memoriam Flok de Ruiter	27
Afscheid van 'de Bertha' en de bodedienst	28
Bakker De Krijger heeft de oven uitgezet	34
Afscheid van de laatste huis-aan-huis groenteboer	36
Recensies en boekentips	39
Schenkeningen	42
Uitgaven	43

Bij de coverfoto: De sprookjesachtig verlichte zalmschouw van de HV die meevoer met de Gondelvaart. Schippers: IJmert Beuzekom en Peter van Wijngaarden.

COLOFON

Uitgever

Historische Vereniging
Hardinxveld-Giessendam

Eindredactie

A. van Lopik-de Jong

Redactieleden

W.F. van de Bree-Ooms
M.J.A. de Haan
A. van Lopik-de Jong
J.F. Teeuw-van der Plas
P. van Wijngaarden

Foto's

Fotoarchief Historische Vereniging, Willy van de Bree,
Freke Corten, Maarten van Lopik, Gert Romijn e.a.

Vormgeving, opmaak en druk

De Groot - grootsgedrukt.nl, Goudriaan

Redactieadres

E-mail: info@hv-hardinxveld-giessendam.nl

Het Mededelingenblad verschijnt twee keer per
jaar en is gratis voor leden en zusterorganisaties.
Losse verkoopprijs € 3,50

Genealogische werkgroep

Jan Dubbeldam, Wim van den Heerik, Bas Huisman,
Arie Verhoef

BESTUUR

Joh. van den Bout
W.F. van de Bree-Ooms
M.J.A. de Haan
A. Kampman-Timmer
A. van Lopik-de Jong
N. Scheijgrond
P. van Wijngaarden

Rivierdijk 197
Buitendams 77
Buitendams 4
Van Leeuwenhoekstraat 71
Damstraat 1
Fosforstraat 3
Spindermolen 20

3372 BM H'veld-G'dam
3371 BB H'veld-G'dam
3371 BL H'veld-G'dam
2984 EG Ridderkerk
3371 AC H'veld-G'dam
5651 HK Eindhoven
3371RN H'veld-G'dam

Historisch Informatie Centrum

Peulenstraat 243 tel. 0184-632956
(op zaterdagmorgen van 10-12 uur)

Copyright

Overname van artikelen of gedeelten daarvan
is toegestaan mits vermelding van de bron en
toezending van een exemplaar.

Lidmaatschap

De minimumcontributie bedraagt € 15,00 per jaar.
Voor leden tot 18 jaar en ouder dan 65 jaar € 12,50.
Bankrekening NL65 RABO 0325 0991 38 of
NL68 INGB 0003 8796 69. Bij elke betaling s.v.p.
duidelijk uw lidnummer vermelden en het
bedrag dat u betaalt. Donaties zien wij graag
tegenmoet.

ZIE VOOR MEER INFO:

WWW.HV-HARDINXVELD-GIESSENDAM.NL

0184 - 616450 waarnemend voorzitter
0184 - 614563 secretaris
0184 - 616586 archivaris
0180 - 428594 penningmeester
0184 - 612232 eindredacteur
06 - 81247107
0184 - 615953

Voorwoord

Een Mededelingenblad in een nieuw jasje. Een jubileumnummer. Onze vormgeefster is helaas ziek en wij waren genoodzaakt ons blad te laten vormgeven bij onze drukkerij, De Groot - grootsgedrukt.nl te Goudriaan. Wij hopen dat u het met evenveel plezier zult lezen en bekijken.

Ons 40-jarig jubileum vierden wij dit jaar heel bescheiden. Is daar reden toe? Dat niet. Maar 40 jaar is toch heel iets anders dan 25 of 50 jaren. Maar toch, wij pakten uit met een, wederom, succesvol Dam-Ontbijt op zaterdagmorgen 8 september. Diezelfde dag startten wij met het aanbrengen van de eerste foto in een serie. Een historische foto afgedrukt op aluminium, A4 formaat, door het college van B&W onthuld aangebracht op ons eigen pand Peulenstraat 243. Het hoegenaamd gehele college van B&W was bij het Dam-Ontbijt aanwezig en zij vonden het leuk deze taak op zich te nemen. Een feestelijke ochtend die ook nog met muziek werd opgeluisterd. De serie 'Hoe was het ook alweer?' wordt in de komende tijd door ons aangebracht op historische panden en plaatsen.

Een cadeau van onze jubilerende vereniging aan de dorpsgemeenschap.

Deze dag stond bol van de activiteiten. Het was namelijk ook nog Open Monumentendag. 's Avonds was er een feeëriek verlichte Gondelvaart op de Giessen en voer de sprookjesachtig verlichte zalmschouw van onze vereniging mee in de stoet van bruisende praalschepen. Al met al stond onze vereniging deze dag goed in de schijnwerpers.

De najaarslezing, dinsdagavond 27 november, had ook een robijnen randje. Een bijzondere lezing over Art Nouveau, waar een honderdtal mensen op af kwam. Ontvangst met koffie en een taartje. Een lezing waar de vrolijke krullen van afsprongen. Daar konden wij in de pauze met recht het glas op heffen. Twee jubilarissen behaalden ook de 40 jaren en bloosden met hun glaasjes mee. Een passend cadeau ontbrak niet voor hen.

Ons ledental blijft niet constant. Wij zijn nog steeds een grote vereniging met meer dan 800 leden, maar het ledenaantal neemt enigszins af door vergrijzing. Jonge mensen hebben wij hard nodig. Zeker in het bestuur en voor hand- en spandiensten. Welkom!

Wij wensen u een goede jaarwisseling toe en een vredig 2019.

Het bestuur

Start van een mooie serie

Activiteiten en Mededelingen

Rectificatie

Artikel over joodse familie Meiboom

Mededelingenblad Zomer 2018 - Pagina 18 t/m 21

Van het artikel 'De lijdensweg van de Hardinxveldse familie Meiboom' in het zomernummer van ons Mededelingenblad is abusievelijk de conceptversie geplaatst. Daardoor ontbrak de volgende informatie:

- Alida Seijffers-Meiboom en haar zoontje Louis zaten ondergedoken bij de Hardinxveldse juffrouw M. Schalk (in het dorp 'tante Rie' genoemd). Ze had twee nichtjes in huis. Een van de nichtjes heette Nel. Mevrouw Schalk woonde in een huis waar later de sluiswachtersfamilie Van Mill zou gaan wonen.
- De burgemeester die een opsporingsverzoek voor David Meiboom in het Algemeen Politieblad plaatste, was Klaas de Boer. Het is de vraag of David inderdaad enige tijd vermist was, of dat dit bericht zijn onderduik moest camoufleren.
- Uit het archief van kamp Vught blijkt dat Barend en Lea Meiboom daar op 22 april 1943 arriveerden. Op hun naamkaartjes schreef een Duitser: 'Freiw.' (freiwillig), wat erop duidt dat zij gehoor hebben gegeven aan de oproep zich te melden, in tegenstelling tot joden die in onderduik of bij razzia's werden opgepakt.

- In het conceptartikel stond dat Ger Bohré uit Giessenburg vroeger overbuurjongen was van de familie Meiboom. Daarvoor is hij te jong. Zijn vader was overbuurjongen. Ger groeide later wel op in hetzelfde huis.
- Bij de bronvermelding ontbraken: 1) archief kamp Vught, NIOD instituut voor oorlogs-, holocaust- en genocidestudies, 2) De Merwestreek, 'Laatste telg van joodse familie uit Hardinxveld', 7 november 1968.

De schrijfster van het artikel woont in het huis waarin de familie Meiboom woonde. Ze is daarom geïnteresseerd in hun geschiedenis. Mocht er iemand zijn die informatie kan verstrekken over bovengenoemde mevrouw Schalk en/of haar familie, dan hoort zij dat graag. Reacties zijn welkom via: am.hoekstra@gmail.com.

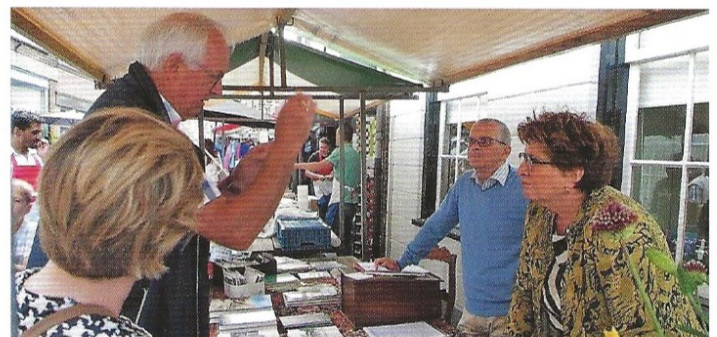

Anne Marie Hoekstra,
journalist en schrijfster

Namens de redactie

HELAAS niet geplaatst

Mededelingenblad Zomer 2018 pagina 41 onderaan staat te lezen dat mevrouw Willy van de Bree het navolgende krantenartikel heeft ontvangen. Vervolgens is het niet geplaatst. Dit krantenartikel was te slecht van kwaliteit. Bij plaatsing is het onleesbaar (red.).

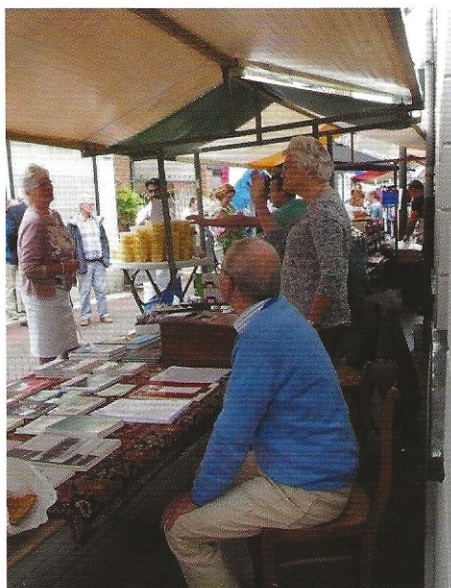
Belangstelling van Jan Vink

BRADERIE

Een zonovergoten derde zaterdag in juni. 's Morgens konden we een mooie prijs uitreiken aan Lucas van Aken, de winnaar van de creatieve wedstrijd n.a.v. ons nieuwe jeugdboek Helsluis. Het jonge gezin Van Aken was compleet aanwezig en genoten van de mooie dag en zoonlief die in het zonnetje werd gezet. Ook Jesse Boom was aanwezig, de illustrator van het jeugdboek Helsluis. 's Middags was er veel activiteit. Muzikanten vrolijkten de Peulenstraat op en veel mensen bleven daardoor langer een praatje maken bij onze kraam.

Sfeertje

Altijd een praatje

Gefeliciteerd

Met Jesse Boom, illustrator

Prijsuitreiking

Het poppenhuis

De prijs

OPENING GEZONDHEIDSCENTRUM

Zaterdagmorgen 23 juni jl. was de officiële opening van het nieuwe Gezondheidscentrum. Willy van de Bree en Arnold de Haan zijn voor de inrichting van de praktijk van de artsen Smits en Canoy op zoek gegaan naar oude foto's van de voorgaande artsen van deze praktijk. Op een erg aardige manier is deze moderne ruimte nu aangekleed met historische foto's van de dokters Grafdijk, Lubbers enz.

DORPSWANDELING o.l.v. GIDS

Voor het eerst dit jaar verzorgt onze vereniging rondwandelingen door het dorp o.l.v. een gids. De eersten die hiervan gebruik maakten, waren leden van de Gereformeerde Gemeente die op zaterdag een activiteit organiseerden. Daarna volgde in de zomervakantie de PCOB. Zij organiseerden een provinciale activiteit. Wij leidden hun gasten langs de Wiel, door de stegen en langs de oude nor, de bezoekers gaven wij zo een andere kijk op Hardinxveld-Giessendam. De aanwezige Hardinxvelders waren ook verrast, want het bleek dat zij hun dorp ook nog niet zo goed kenden. Wij mochten ook bij BeoBom naar binnen. Ons

Geacht bestuur van de Historische Vereniging

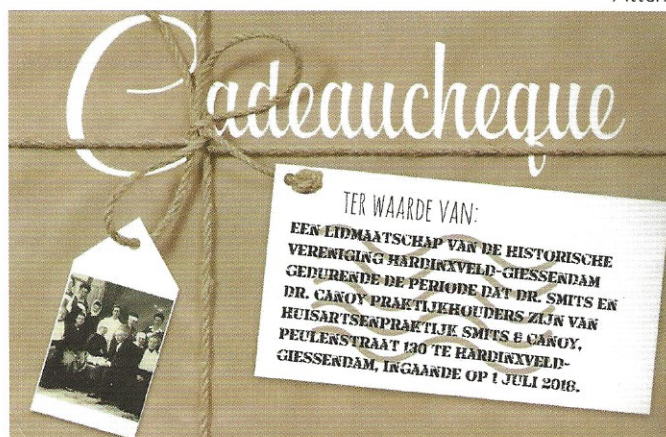
Onze hartelijke dank voor jullie bijdrage aan het in beeld brengen van de geschiedenis van onze huisartsenpraktijk: voor het prachtige beeldmateriaal, de informatie, de Grafdijkboekjes... en dat allemaal even snel afgeleverd!

Wij hopen op nog wat aanvullende informatie vanuit onze patiënten en zullen dit vanzelfsprekend aan jullie doorgeven.

We begrijpen dat dr. de Haan op vakantie is, hij is van harte welkom voor een rondje door de praktijk op een later tijdstip. DANK!

Jorita Smits
Nanine Canoy
Huisartsen MAP Smits & Canoy

Attent

Hartelijk dank

oude raadhuys, dat voor de vele ouderen een weerzien was dat veel herinneringen opriep.

Mocht u iets willen organiseren en van een gids gebruik willen maken, dan kunt u bellen naar het secretariaat voor een afspraak. Er zijn verschillende mogelijkheden.

DAGBOEK P. DEN BREEJEN

Onlangs kregen we een dagboek aangeboden via een antiquariaat.

Dit dagboek moest lang geleden door iemand uit Hardinxveld geschreven zijn.

Bij Boekhandel en antiquariaat De Hoeksteen, Havenstraat 1 te Woerden was het terecht gekomen. Ze hadden er niets aan. In het boek staan namelijk niet veel bladzijden beschreven.

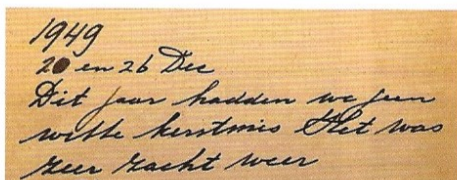
Een jongeman van ongeveer 19 jaar beschrijft de situatie in het dorp. Het weer, de huizen die ge-

een gezellig dorpsontbijt te organiseren met als thema 'In Europa', het landelijke thema dit jaar van Open Monumentendag. Veel mensen kwamen op de croissantjes af en de accordeonist paste zich aan door het spelen van Franse chansons.

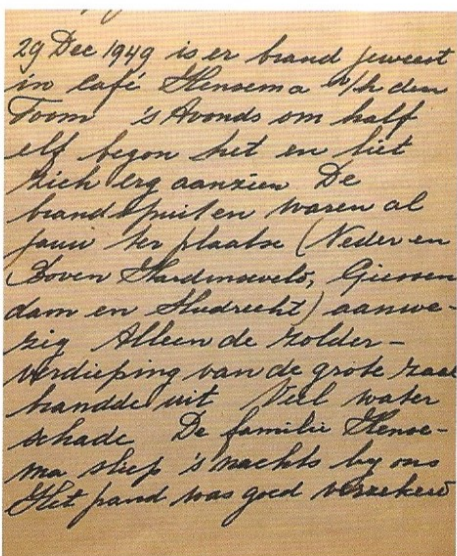
Een jarige, meneer De Haan, was toch gezellig naar het dorpsontbijt gekomen en zijn zwager nam van de gelegenheid gebruik om hem dan ook maar eens in het zonnetje te zetten. De 80-jarige kreeg een flink formaat feestmuts op het hoofd gezet en wij allen zongen hem onder muzikale begeleiding toe. Onze vereniging bleef natuurlijk niet achter, een bloemetje ging mee naar huis.

FOTO AAN DE WAND

Een ludieke actie, waaraan ons gemeentebestuur direct haar medewerking verleende, besloot het gezellige ontbijt. Een 'oude' foto op aluminium

1949
20 en 26 Dec
Dit jaar hadden we een
witte kerstmis. Het was
meer nacht weer

29 Dec 1949 is er brand geweest
in lokaal Henssema. W/h den
Toorn. 's Avonds om half
elf begon het en het
hield lang aan. De
brandspuiten waren al
jauw ter plaatse (Neder en
Boven Hardinxveld, Giessen-
dam en Altrecht) aanwe-
zig. Alleen de Kolder-
werf van de grote raai
handelde met veel water
schade. De familie Hen-
sema's schip is terecht bij ons.
Het pand was goed beschermd.

P. den Breejen

Ooit sjeke trouwzaal, nu de kantine van BeoBom

bouwd of verbouwd worden. Wat er zoal in het dorp verandert. Hij woont alleen in de weekenden in Hardinxveld, want hij studeert in Utrecht.

Wie is deze jongeman? Niet minder dan ons oud-bestuurslid wijlen drs. P. den Breejen.

Voor onze vereniging toch heel erg aardig.

Bovenstaand twee gekopieerde beschrijvingen uit dat dagboek.

OPEN MONUMENTENDAG

Het leek wel of alle activiteiten van het jaar op deze 8ste september samenvielen. Onze vereniging gaf gehoor aan Open Monumentendag door weer

aangebracht en als eerste op ons Historisch Informatie Centrum bevestigd, werd door de burgemeester onthuld. Deze foto is de eerste in een serie.

's Avonds was onze vereniging op de Giessen nadrukkelijk in de spotlights aanwezig met een mooi verlichte zalmschouw. Wat een dag!

OUDERENDAG

Deze middag was uitermate gezellig en werd druk bezocht. Ook onze kraam kreeg veel aandacht dankzij de inzet van de bestuursleden Willy van de Bree en Peter van Wijngaarden. Een nouveauté

Een geslaagd Dam-Ontbijt

Een gezellig ontbijt op je 80ste verjaardag

Daar hoort een bloemetje bij van ons bestuur

Monumentendag 8 september 2018

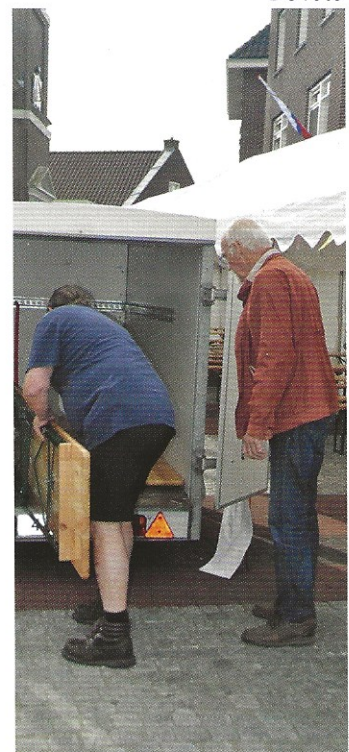
In gesprek met bestuurslid Peter van Wijngaarden

De foto

Gondelvaart 2018

Gesjouwd werd er ook

voor onze vereniging was een scherm waarop steeds wisselende historische foto's te zien waren. Dat trok de blik van heel veel mensen en tevens een gezellig historisch praatje.

STOOKHUISJE

Het stookhuisje bij De Koperen Knop, een samenwerkingsproject waar wij ook in participeren, heeft de vlag in top. Wat een werk is er verzet. We zijn blij dat dit project haar voltooiing nadert. Dank aan alle medewerkers!

Bijna de pannen op het dak

Hoogste punt

Op de Ouderenmiddag present met moderne beeldapparatuur

bestuurslid

40-JARIG JUBILEUM GESCHIEDKUNDIGE VERENIGING GIESSENBURG EN SCHELLUINEN

Enkele maanden nadat onze vereniging het daglicht zag, werd deze zustervereniging opgericht. Willy van de Bree en Alie van Lopik waren 20 oktober jl. op de jubileumdag aanwezig en genoten van het vele dat deze vereniging in De Til te Giessenburg hun leden aanbood. Er was voor ons ook veel herkenning, want tot 1957 behoorde Giessen-Oudekerk tot onze gemeente en wij genoten speciaal van de oude films en foto's uit dat deel van hun dorp. Van harte gefeliciteerd zustervereniging.

MOONLIGHTSHOPPING

Dit jaar stonden wij ook weer op de 'Moonlightshopping' te Boven-Hardinxveld. Een druk bezochte avondmarkt in kerst sfeer. Wij deden goede zaken en genoten van de mooie verhalen die wij te horen kregen.

ETALAGE

De etalages van ons Historisch Informatie Centrum worden regelmatig opnieuw ingericht. De laatste tijd heeft Freke Corten dat werk op zich genomen toen Janny Teeuw uit het bestuur ging. Freke blijft in ieder geval de linker etalage inrichten. Toch is het fijn als er leden zijn die aan onze vereniging iets willen bijdragen door het schrijven

Nelly de Rover op de M

Moonlightshopping

van een artikel of zoals in dit geval, iets doen met hun verzameling.

De familie Hagenaar uit de Schouw bood aan met hun verzameling een van de etalages in te richten.

De rechter etalage laat nu een klein deel zien van hun mooie verzameling, dit keer in de sfeer van Sint en Piet.

O, kom er eens kijken....

100 JAAR OKK

Gymnastiekvereniging OKK (Oefening Kweekt Kracht) bestaat volgend jaar 100 jaar. De oprichting had plaats op 19 oktober 1919 in café Den Toom. Zij roepen via onderstaande advertentie op tot een reünie.

AFSCHEID BESTUURSLID

Jan van Bennekum neemt op 2 januari 2019 afscheid als bestuurslid van onze vereniging. Ruim 2 jaar was hij lid van het bestuur. Jan is een markant en getalenteerd mens. Van die talenten heeft de Historische Vereniging mogen profiteren. Hij heeft o.a. de ontwikkeling van de nieuwe website begeleid. Jan is een man van de praktijk. Dat is zijn reden voor vertrek als bestuurslid. Hij keert terug naar zijn oude liefde, het organiseren van evenementen bij Slot Loevestein. De Historische Vereniging dankt Jan voor zijn inbreng.

U begrijpt dat er een plaats vrijgekomen is binnen ons bestuur. Wij zoeken NIEUWE BESTUURSLIDEN. O.a. een voorzitter en een penningmeester.

Save the date

OKK
al 100 jaar sportief!

Reünie

gymnastiekvereniging OKK

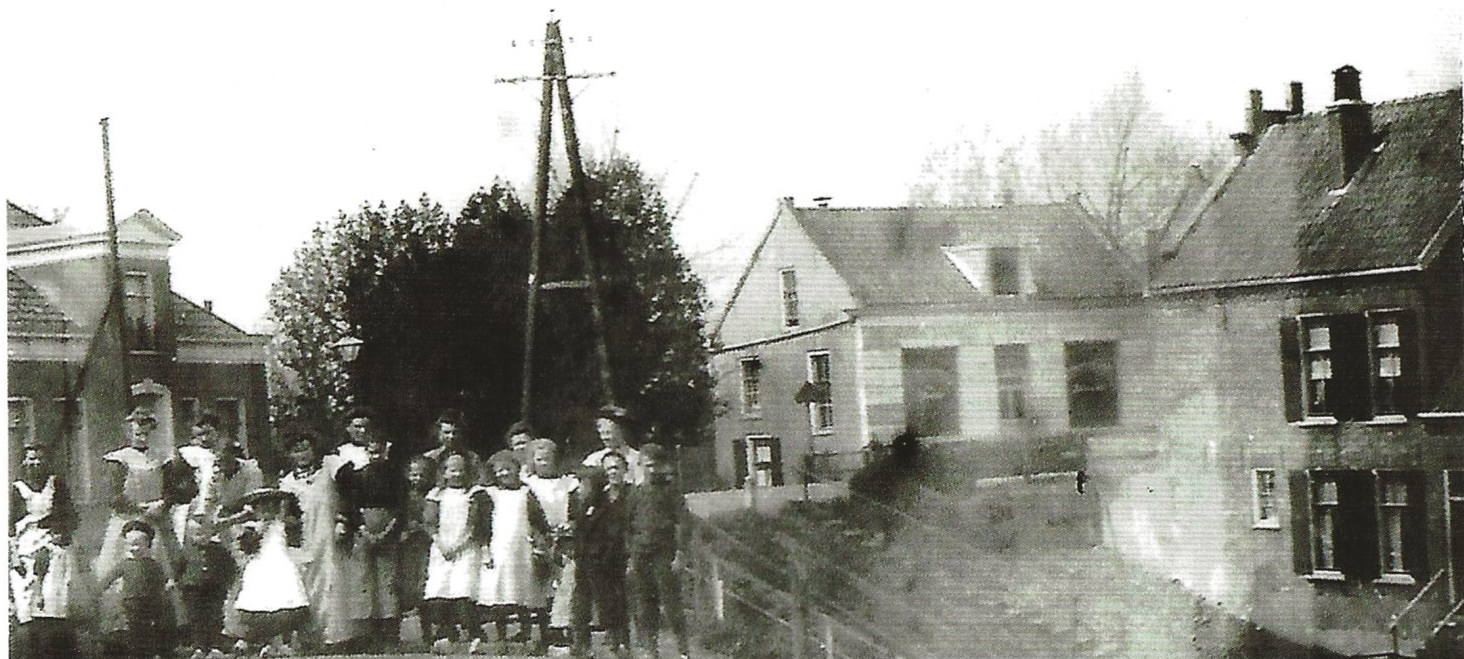
1919 - 2019	5 oktober	15:00	Locatie	kosten
Door alle leden en oud-leden van OKK	2019	tot 18:00	Rijnstraat 1a Hardinxveld-Giessendam	€5,00

Aanmelden via aja_boon@hotmail.com of martgon@planet.nl

www.okkhardinxveld.nl

Reünie jubilerend OKK

Van VERLEDEN naar HEDEN

Rivierdijk met links huis Marinus Stout

door Wil Koorevaar - Leerdam

In de loop der jaren is er veel veranderd in ons dorp, in het bijzonder in en om de kruising Peulenstraat/Peulenlaan/Wieling.

Dit jaar is in de Rabobank een Gezondheidscentrum gekomen. Een kantoor van de Rabobank is nog het enige wat van het grote Rabobankkantoor is overgebleven in Hardinxveld-Giessendam. Het hoofdkantoor van Merwestroom bevindt zich nu in Sliedrecht. Voordat er een bankgebouw kwam, zag het er op deze locatie heel anders uit.

Op de eerste foto is te zien dat rond 1911 op de Rivierdijk meisjes liepen met witte schortjes voor en allemaal op klompen. Er was toen nog geen sprake van een kruising naar de Wielwijk. Ook was de Rivierdijk niet bestraat, daar startte men pas mee in 1935.

Er was alleen in 1934 een begin gemaakt met de Peulenstraat, met het winkelgebied.

Links op de foto het woonhuis van aannemer Marinus Stout. Het woonhuis dat je aan de voorkant ziet, was toen van bakker Van

Wijngaarden. Vanaf ongeveer 1950 kwam bakker Nout daarin. Het woonhuis van bakker Nout staat er heden nog en staat vanaf 1960 geadresseerd aan de Peulenstraat.

Tegenover bakker Van Wijngaarden, na een verbouwing in 1932, kwam Café Biljart Koorevaar, later Topsy genaamd, in het meest rechter pand.

Op deze foto, uit 1953, staat links de bakkerij van Nout en daarnaast slagerij Van der Hek. Rechts op de foto Café Topsy Koorevaar in de bocht van de dijk.

Cafe Koorevaar - Amstel Bieren

Familie Koorevaar

Deze foto is in 1974 gemaakt. In die tijd begon men met het slopen van de woningen aan de dijk. Ook van het Café is het balkon al weg en AMSTEL BIEREN is ook al weggehaald.

Op de voorgrond staan mijn ouders, Jo en Piet Koorevaar, samen met hun kleinkinderen. Zij zien de sloop van de andere woningen met lede ogen aan. Het woonhuis van Marinus Stout kon ook niet aan de slopershamer ontkomen.

De bovenste foto op pag.11 uit 1984, laat duidelijk zien hoe alles veranderd is en dat de Rabobank er inmiddels staat.

De onderste foto op pag.11 is van 23 juni 2018. De dag van de opening van het nieuwe Gezondheidscentrum in het voormalige gebouw van de Rabobank. Een klein kantoor van de Rabobank is nog in het gebouw overgebleven.

Men kan in het overige deel van het gebouw nu terecht voor bijna alle medische diensten. Er zijn huisartsenpraktijken, een apotheek, een fysiotherapeut, Rivas Thuiszorg, enz.

Nieuwe situatie

Mijn zuster Annie en ik zijn bij de opening van dit nieuwe centrum aanwezig geweest.

Ons oude stukje geboortegrond. Al met al is het nu een mooi dienstencentrum voor Hardinxveld-Giessendam.

Opening nieuwe Gezondheidscentrum

Najaarslezing 27 november

JUBILEUMAVOND 40 JAAR

Hartelijk welkom

Opening

In de grote zaal van De Parel staan 100 stoelen klaar, 100 kopjes voor koffie of thee en 100 jubileumtaartjes.

De lezing op deze avond zal gaan over de kunststroming 'Art Nouveau' en zal gehouden worden door mevrouw Olga Harmsen uit Dordrecht. De zaal loopt vol en

alle stoelen raken bezet!

De voorzitter, Johan van den Bout, geassisteerd door Alie van Lopik, openen de avond met een welkomstwoord.

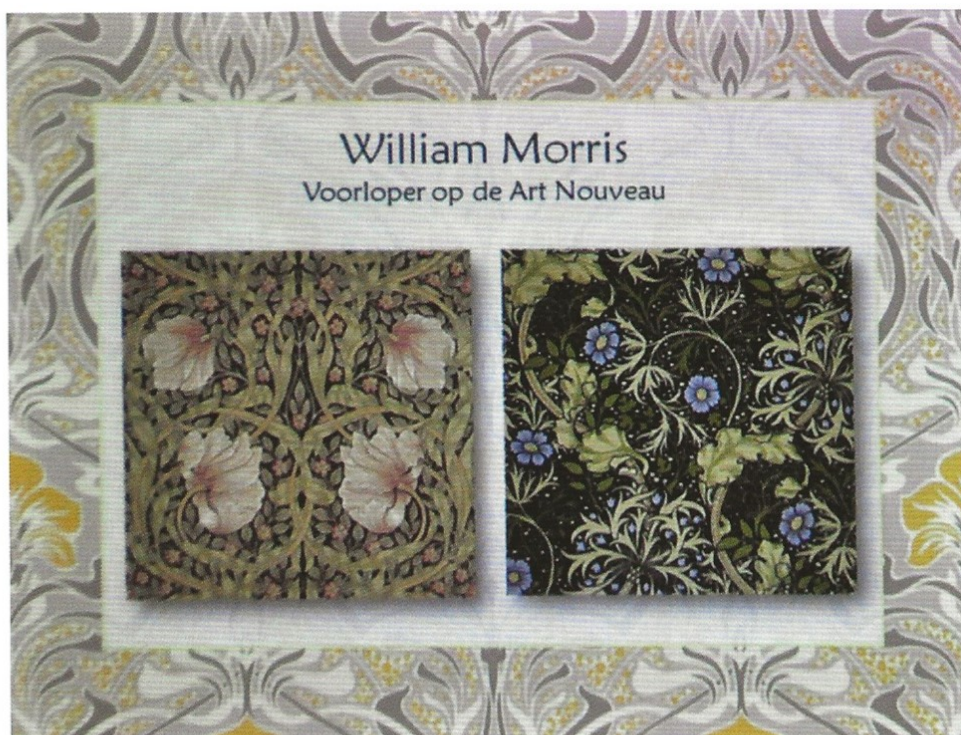
Johan vertelt dat wij de oudste vereniging zijn in de Alblasserwaard, op de steden Gorinchem en Dordrecht na. Dat historische verenigingen meestal zijn opgericht doordat er door gemeenten te veel mooie panden gesloopt werden. In Gorinchem was dat al het geval in 1909, toen 'Dit is in Bethlehem' onder de slopershamer dreigde te komen. Bij ons was dat in 1978 toen Buitendams 4 op de nominatie stond om gesloopt te worden.

Wat een belangstelling!

Welkomstwoord en terugblik

Behang, nog steeds te koop

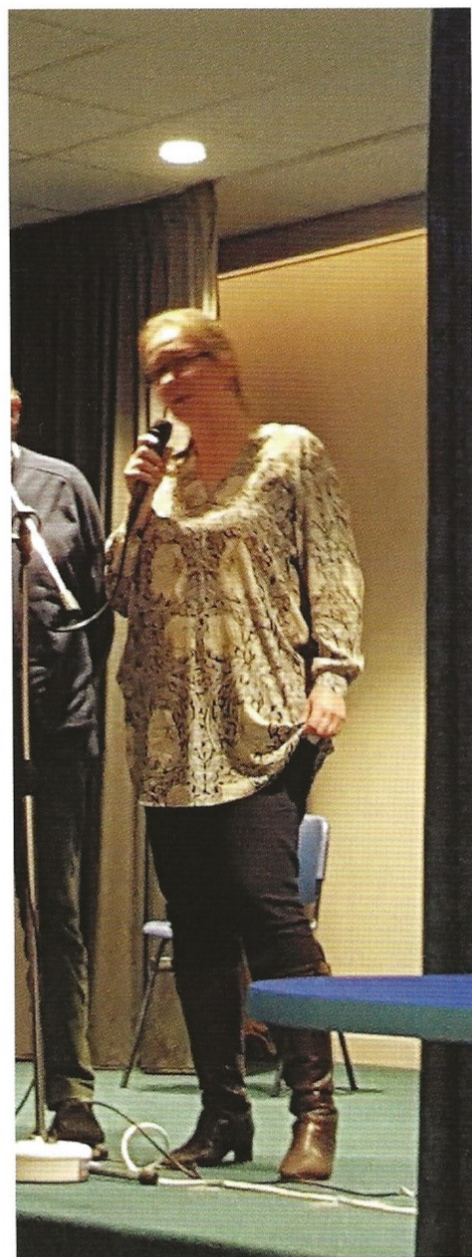
Lezing

Mevrouw Harmsen krijgt het woord. Zij vertelt en legt uit, heel duidelijk en boeiend. Haar lezing verluchtigt zij met veel foto's. In de grote zaal van De Parel mooi te zien op twee grote schermen. Veel voorbeelden van Art Nouveau of Jugendstil van over onze landsgrenzen, maar ook veel voorbeelden uit ons eigen land. Om maar dichtbij huis te blijven, prachtige voorbeelden vanuit onze 'moederstad' Dordrecht. Mevrouw Harmsen heeft haar kleding aangepast bij haar lezing. De stof van haar blouse heeft hetzelfde patroon als die van het behang van William Morris, een art nouveau kunstenaar die honderd jaar geleden dit patroon al ontwierp. Waar is dat nu te koop? Gewoon bij H&M!

Veel producten maakte men in deze periode met liefde voor het vakmanschap. Arts en Crafts, zoals de stroming in Engeland wordt genoemd. Waar een architect zowel het interieur als het exterieur ontwerpt, tot het servies, het bestek en zelfs de kleding van de bewoners aan toe.

Koffie met jubileumgebak

De spreekster in stijl

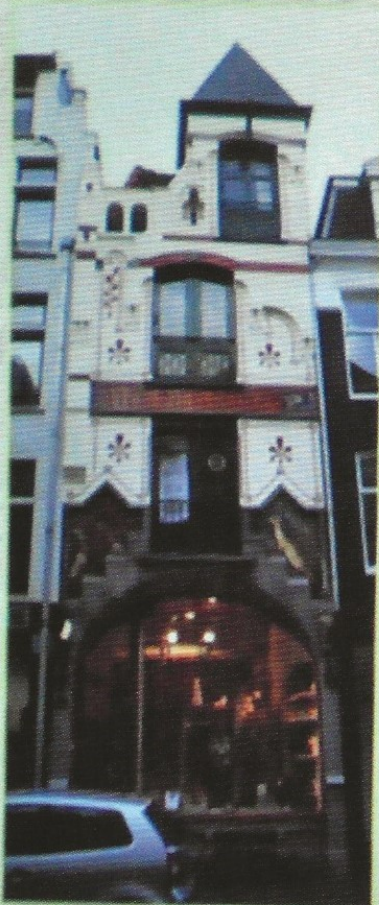

Art Nouveau in Dordrecht

De Natuur als Inspiratiebron

Onderdeel van de lezing

Asymmetrie

Rechts een pand in Dordrecht

Afscheid

Na de lezing wordt Jany Dubbeldam gevraagd het podium op te komen. Jany heeft heel veel jaren de fotorubriek in Het Kompas verzorgd, foto's uit 'de oude doos'. Ook voor het Mededelingenblad verzorgde zij jarenlang de rubriek met boekenrecensies. Daarnaast heeft zij de vereniging op allerlei wijze ondersteund. Ze wordt in de bloemetjes gezet en krijgt een mooie cadeaubon. Heel veel dank Jany!

Jubilarissen

Twée leden van het bestuur hebben al het wel en wee van de vereniging meegemaakt vanaf het eerste begin: Willy van de Bree en Arnold de Haan. Beiden 40 jaar bestuurslid. Chapeau!

Dit zijn onbetaalbare krachten voor een vereniging. Trouw en altijd de handen uit de mouwen voor het verenigingswerk. Heel veel werk.....leder

Willy, 40 jaar secretaresse (3)

Jany Dubbeldam neemt afscheid als recensent

Arnold, 40 jaar archivaris en nog zoveel meer.....

krijgt voor de eigen verzameling (zwaan/haan) een cadeau. Met natuurlijk een bloemetje voor het thuisfront. Dank, dat we nog lang van jullie kennis en kunde gebruik mogen maken.

Dan is het PAUZE en zijn er drankjes en hapjes om dit bescheiden jubileum te vieren.

Nieuwe website

Na de pauze wordt ons aller jubileumcadeau gepresenteerd. MM Design van de Hakgriend, in de persoon van Martin Klomp, demonstreert de nieuwe website. Hij laat ons de verschillen tussen de oude en de nieuwe site zien en vertelt ons wat het gemak zal zijn van deze eenvoudig bedienbare website. Veel foto's die steeds te verwisselen zijn. De oude Mededelingenbladen digitaal, heel veel informatie dat voor de leden en wie het maar wil makkelijk en overzichtelijk te vinden is, enz., enz.

Informatie voor de leden die nu nog via de post verzonden moet worden. Nieuwsbrieven bijvoorbeeld of uitnodigingen. Dan is het wel van belang dat we het e-mailadres van onze leden in huis hebben.

HIERBIJ EEN OPROEP:
Stuur a.u.b. uw e-mailadres naar: j.de.bruin01@hetnet.nl (Johan de Bruin)

Na nog een drankje en een praatje met die of gene, kan men tevreden terugkijkend op een mooie avond op huis aan.

Martin Klomp van MM D

Iedereen wel thuis!

De schouwen in de waard

Gert Huisman

De boerenschouw

Over de schouw van de boer wel te verstaan. Niet die openhaardschouw in de boerenkeukens waarin een houtvuur brandt met een pot erboven aan een ketting. Hieraan denken de mensen meestal eerst. Maar ik bedoel een vaartuig dat bijna iedereen van rond de zeventig jaar uit onze streek wel heeft gekend. Meestal gemaakt van 28 cm brede grenen planken, zgn. vlotdelen, met aan de einden van de schouw oplopende kanten. Boerenschouwen waren in het midden 80 tot 100 centimeter breed en 5 tot 7 meter lang. Ze hadden verschillende benamingen en functies zoals melkschouwen, baggerschouwen, zalmschouwen en zelfs vissersschouwen met een beun (bun) in het midden. Dit was om de vangst levend te houden en zo verse vis of paling bij de afnemers te brengen.

Voor veel ouderen in de Alblas-serwaard en omstreken is de schouw nog steeds een begrip. In de sloot naast bijna elke boerderij lag wel een exemplaar, maar ook elders kon men ze

vinden. In mijn onderzoek naar het verleden van deze zo goed als verdwenen houten schouwen ben ik aardig wat aan de weet gekomen. Als ik dan in mijn gesprekken met ouderen zo terloops het onderwerp 'schouwen' ter sprake bracht, kwamen al gauw de verhalen los. Zoals bij iemand die in onvervalst Hardinxvelds sprak: "Bejaot, bij ons achter zijn we dermee verhuisd. We weunde vlak bij 't Krom-megat en bij ôôns achter lag een brêêje slôôt en omdat ôôns nieuwe weunplek zo'n 20 huizen wijer lag, kô je d'r prachtig mit de schouw mee achter 't nieuwe huis komme."

Ik moest de mensen waar ik mee aan de praat raakte vooral niet vertellen dat ik materiaal

Op het droge

Bruggetjes langs de Parallelweg

verzamelde voor een verhaal, want dan zeiden ze gelijk niets meer. Daar kwam ik al gauw achter. Maar toen ik een 40 cm lang miniatuurschouwkje meebracht als voorbeeld en daar dan vragen over stelde, hielp dat om van menigeen een verhaal of gebeurtenis los te peuteren over wat zich vroeger in en om Hardinxveld en Giessendam had afgespeeld. Veel mensen hadden ook als kind met een schouw gevaren en wilden er wel over vertellen.

De verhalen

Zoals die man die als kwajongen samen met zijn vriendje een schouw achter in het land zag

liggen en er toen samen mee gingen varen. Na een poosje kregen ze er genoeg van en legden ze ergens aan zonder te bedenken dat de eigenaar van de schouw in de polder zijn viswater had. Dagenlang was de man op zoek gegaan en heeft hem tenslotte bij de politie als gestolen aangegeven. Later zag hij hem toevallig ergens liggen, maar al die tijd had hij zijn fuiken niet kunnen lichten.

Weer een ander had van zijn vader een bijzonder verhaal gehoord over de nachtelijke tochten van iemand die met zijn schouw ging "beren". Velen van ons kennen dit begrip beren nog wel. Van de gemeente mocht dit alleen 's avonds na 10 uur gebeuren. Nadat hij de Wiel in het dorp was overgevaren, legde hij met zijn schouw aan bij de "huisjes" achter in de tuin bij de mensen om de beerput ernaast met zijn puts in zijn schouw te legen. Dit "vrachtje" was bedoeld om als mest te dienen op

de akkers van de tuinders en dit bracht nog wat op ook. Of het nu kwam door het donker, het te diep zijn geladen of de golfslag, iemand had nog gezien hoe de schouw langzaam onder hem wegzonk. Omdat hij niet kon zwemmen, was hij gaan roepen, maar dat hielp weinig. Het duurde lang voordat hij zijn nog drijvende schouw al ploeterend aan land kreeg en kletsnat kon hij alleen nog maar praten over zijn verloren lading: " 't Was toch zuk kostelijk spul! "

Ik kreeg nog meer verhalen te horen. Vooral in een verzorgingshuis was het leuk om de bewoners over vroeger te horen praten. En zoals het wel meer gebeurt, begonnen anderen die er ook zaten, hun vroegere belevenissen met schouwen te vertellen. Iemand mocht bijvoorbeeld als kind met zijn opa meevaren als hij naar de boomgaard ging, die alleen met de schouw te bereiken was. "Maar ik", zei weer een vrouwtje naast haar, "mocht al als heel klein meisje mee met mijn vader om te gaan melken. Ik was zeker te druk voor moeders thuis." Toen ik opmerkte dat het toch wel een beetje gevaarlijk was voor een jong kind in zo'n wankel

schuitje, zei ze: "Nee hoor, hij zette me gewoon in een lege melkbus, midden in de schouw, en zo liep ik geen gevaar!"

Na de koffie vertelde nog een mevrouw: "Als jonge meid moest ik met mijn vader mee met de schouw om te gaan melken, maar ik moest altijd mijn breiwerk meenemen, want ik mocht van mijn moeder niet zomaar gaan niksen al die tijd ". Misschien van toepassing op een gezegde uit die tijd: 'een vrouwenhand en een paardentand staan nooit stil!'

Als laatste een verhaal dat iemand ooit aan zijn neef vertelde. In zijn jonge jaren was zijn oom werkzaam bij een boer over de Lek. Om te gaan melken moest hij onder wel 20 bruggetjes

Nostalgie langs de Parallelweg

doorvaren voordat hij op de plek was waar de boer in die tijd zijn koeien had lopen. Ooit botste hij in alle vroegte op de schouw van een ander, verloor zijn evenwicht en viel in 't water. Nergens een boerderij te zien waar hij zijn goed kon drogen. Hij is maar doorgevaren, zo nat als hij was. "Maar", zo vertelde hij, "hij had er niks aan overgehouden".

Schouwen

Schouwen werden ook voor andere doeleinden gebruikt. Mensen gebruikten ze om het rijshout van kleine grienden te vervoeren naar het dorp. Ook wel vrachtjes hooi van verre kampjes land werden met deze bootjes vervoerd. Men kon ze vroeger wel zien langs de Parallelweg bijvoorbeeld. Ik heb me laten vertellen dat de vele bruggetjes daar om die reden zo'n "kromme rug" hadden. Ook dat de doorvaarthoogte minstens 1.30 meter moest zijn, zodat een opgetaste vracht er onderdoor kon. Van de meer dan honderd bruggen in allerlei soorten en maten die ik op een middag, al wandelend langs de Parallelweg telde, zijn er nog maar een paar over van dat originele type.

Je had ook zgn. baggerschouwen, die men gebruikte om sloten mee uit te baggeren om ze op diepte te houden vanwege de jaarlijkse schouw (weer hetzelfde woord met een andere betekenis - homoniem red.) die door het polderbestuur gehouden werd. Dit werd vroeger altijd met de schouw gedaan (vandaar misschien die naam - schouwen betekent ook zien/kijken, red.)

Even terug naar het eigenlijke baggeren. Aan een stevige lange stok zat aan het eind de baggerbeugel met eromheen bevestigd een van getaand touw gevlochten bolvormig net. Voor het uitdiepen van een te ondiep geworden sloot werd door een arbeider de beugel vol getrokken en zo werd schep na schep het veen of de modder in de schouw gedeponneerd. Later werd dit weer ergens op het land gelost.

Dezelfde schouw werd weer door de boer gebruikt om mest op het land te brengen, want mooi gras groeit niet vanzelf. Dat gebeurde meestal in het voorjaar als het land nog te slap was voor de wielen van de mestkar. Wilde hij gaan gieren, dan sloot hij de schouw van voren en van achteren af met twee schotten, om voor zichzelf ruimte te laten om te kunnen staan bij het varen en afduwen. Om zijn schouw weer te legen, gebruikte hij dan een halfronde houten "gierhoos" (ook weer aan een stok bevestigd) waarmee hij, haal na haal, de gier ver over het land kon verspreiden. Ik leg dit alles uit, misschien ten overvloede voor de oudere lezers, maar de jongere generatie lezers weet anders niet waar ik het over heb.

De bouw

Nu wat anders. Om een schouw te kunnen maken kwam er wel het een en ander bij kijken. Bijna elke dorps-timmerman had er weleens mee van doen. Deze schuitjes gingen wel enige jaren mee, maar vergden ook onderhoud. Zo kwam ik via-via van iemands tante te weten, dat vroeger haar vader, een zekere Jan Kroon uit Hardinxveld, in de jaren 30 als timmerman in zijn werkplaats buitendijks in de kromming van de Peulenstraat, ook wel boerenschouwen maakte voor de prijs van 25 gulden. Die oude tante had eraan toegevoegd: "Dà was veuls te goejekôôp, maar ja, zô was tie nou êêmaol, meer vakman als handelsman!"

Onderhoud van de bootjes was ook nodig want ze lagen namelijk altijd te water en net boven de waterlijn hadden ze het meest te lijden. Als bij een reparatie een zacht of voos plek in het hout werd gevonden en het niet te groot was, ging je niet naar de timmerman maar werd er zelf maar een plaatje blik overheen gespijkerd. Ik hoorde vertellen dat ze dan tussen de huid en het blik eerst een stuk karton van een leeg spijkerpak legden, want anders ging het alsnog lekken. Was de voorkant of de achterkant van een schouw na wat jaren rot geworden door het inwateren van de kopse kant, dan werd die met de handzaag eenvoudig zo'n 20 cm ingekort en van een nieuwe kopplank voorzien. Maar op die manier repareren kon niet altoos doorgaan, want dan werd de schouw steeds korter! Ooit had iemand zijn schouw die zo lek was als een mandje en totaal op, omgekeerd over een sloot gelegd en als bruggetje gebruikt met ernaast een sliet (wilgentak) als leuning voor de onstandvastige mens.

In de loop van mijn onderzoek hoorde ik dat er iemand was die

zelf een schouw gemaakt had en hem voor zijn huis had liggen. Ik er op af, en tijdens ons gesprek zei hij dat hij in een tijdschrift over het buitenleven een beschrijving had gevonden van hoe men zo'n traditioneel vaartuigje kon bouwen. Na de nodige planken te hebben aangeschaft is hij in zijn schuur aan het werk gegaan. Met schoren tegen de dakbalken en met gebruikmaking van diverse lijmtangen was het hem gelukt de juiste kromming in de planken aan te brengen en er een mooi bootje van te maken. Vanaf de weg kan men nu nog zijn schouwtje prinsheerlijk in de wetering voor zijn huis zien liggen. Om het decor geheel compleet te maken, verrijkte hij op de wal achter de ligplaats het geheel met een prachtig nageemaakt boenderhok met oude melkbussen als achtergrond.

Het einde

Die schouwen, waar zijn ze toch allemaal gebleven? Als antwoord daarop verwoordde iemand het zo: "Het was niet uit te sluiten dat er mettertijd in onze streek ook vooruitgang kwam, en dat op alle gebied. Eerst voeren we met de schouw naar een weiland om daar te gaan melken. Toen kwamen er betere wegen en bruggen". Hij vertelde verder dat zijn vader op een gegeven moment een speciaal karretje aanschafte met stevige fietswielen en dikke banden waar vier melkbussen op konden. Je kon het voorttrekken of achter een (brom)fiets hangen.

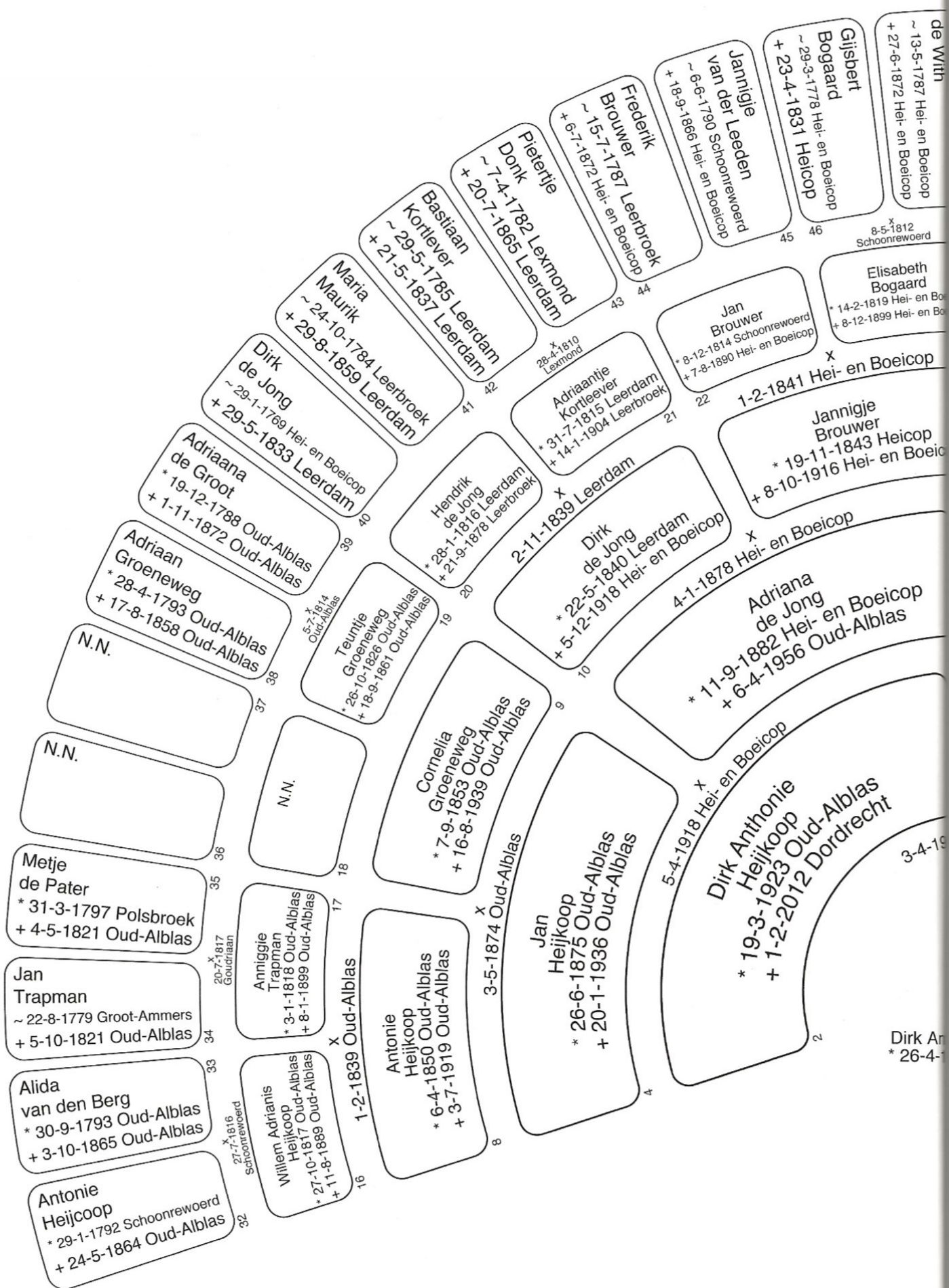
Steeds minder werd er dus van de schouw gebruikgemaakt als transportmiddel en zo bleven ze ongebruikt in de sloot liggen. Ze regenden gauw vol en men deed ook geen moeite ze telkens weer te repareren. Als er dan nog een paar winters overheen gingen met dichtgevroren sloten deden ze hoogstens nog dienst als opbindplaats voor de schaatsenrijders. Daar ze van hout waren,

Ducdalf, zij weten het niet meer

gingen ze snel achteruit en lagen ze daar nog een poosje op hun definitieve einde te wachten.

Soms, op een weiland omhoog getrokken, namen ze tenslotte te veel plaats in en eindigden dan vaak in de kachel als "stokes" om het zomaar te zeggen. Ik heb ooit nog een halve schouw als bezienswaardigheid op het grasveld bij een klein museum, elders in onze streek, zien liggen. Misschien neergelegd als bezienswaardigheid aangaande vroeger. Wat het heden betreft, ik ben in mijn zoektocht alleen nog enkele stalen schouwen tegengekomen en daar heb ik toen maar een foto van genomen, uit respect voor die andere typische, bijzondere houten vaartuigen, die ons door de eeuwen heen zo trouw hebben gediend.

The diagram is a complex family tree for the Alblas family, spanning from the 18th to the 20th century. It is organized into a grid-like structure with numbered boxes (1-63) containing names, birth/death dates, and marriage locations. Key figures include Willem van den Herik, Leendert van den Heerik, Simon van den Heerik, and Arianthe van Buuren. The diagram also includes various marriage locations such as Bleskensgraaf, Oud-Alblas, and Peursum.

Key Family Members and Dates:

- Willem van den Herik** (1799-1864) married in Bleskensgraaf.
- Leendert van den Heerik** (1832-1919) married in Oud-Alblas.
- Simon van den Heerik** (1890-1967) married in Dordrecht.
- Arianthe van Buuren** (1864-1900) married in Peursum.
- Aaltje Jongeneel** (1891-1959) married in Oud-Alblas.
- Jan Jongeneel** (1855-1932) married in Oud-Alblas.
- Anna Adriana Eijkelenboom** (1824-1898) married in Oud-Alblas.
- Henrik van Buuren** (1823-1889) married in Oud-Alblas.
- Aaltje Schakel** (1832-1888) married in Oud-Alblas.
- Mennekus Schakel** (1809-1897) married in Peursum.
- Ariaantje Slop** (1806-1872) married in Peursum.

Marriage Locations: Bleskensgraaf, Oud-Alblas, Dordrecht, Peursum, Giessen-Oudekerk, and Lisse.

Kwartierstaat van Dirk Anthonie Heijkoop

Burgemeester van Hardinxveld-Giessendam sinds 17 november 2016

Generatie I: kwartierdrager

- 1 **Dirk Anthonie Heijkoop**, geb. te Oud-Alblas op 26 april 1967, tr. te Oud-Alblas op 17 december 1987 met **Jolanda de Heer**, geb. te Rotterdam op 6 september 1967.

Generatie II: ouders

- 2 **Dirk Anthonie Heijkoop**, geb. te Oud-Alblas op 19 maart 1923, veehouder, overl. te Dordrecht op 1 februari 2012, tr. te Oud-Alblas op 3 april 1952 met
- 3 **Ariaantje Hendrika van den Heerik**, geb. te Oud-Alblas op 19 oktober 1927, overl. te Oud-Alblas op 25 november 2002.

Generatie III: grootouders

- 4 **Jan Heijkoop**, geb. te Oud-Alblas op 26 juni 1875, bouwman, veehouder, overl. te Oud-Alblas op 20 januari 1936, tr. te Hei- en Boeicop op 5 april 1918 met
- 5 **Adriana de Jong**, geb. te Hei- en Boeicop op 11 september 1882, overl. te Oud-Alblas op 6 april 1956.
- 6 **Simon van den Heerik**, geb. te Oud-Alblas op 15 februari 1890, landarbeider, landbouwer, veehouder, overl. te Dordrecht op 30 december 1967, tr. te Oud-Alblas op 6 oktober 1921 met
- 7 **Aaltje Jongeneel**, geb. te Ottoland op 10 juli 1891, overl. te Oud-Alblas op 13 september 1959.

Generatie IV: overgrootouders

- 8 **Antonie Heijkoop**, geb. te Oud-Alblas op 6 april 1850, bouwknecht, bouwman, veehouder, overl. te Oud-Alblas op 3 juli 1919, tr. te Oud-Alblas op 3 mei 1874 met
- 9 **Cornelia Groeneweg**, geb. te Oud-Alblas op 7 september 1853, bouwvrouw, veehoudster, overl. te Oud-Alblas op 16 augustus 1939.
- 10 **Dirk de Jong**, geb. te Leerdam op 22 mei 1840, bouwman, overl. te Hei- en Boeicop op 5 december 1918, tr. te Hei- en Boeicop op 4 januari 1878 met
- 11 **Jannigje Brouwer**, geb. te Heicop op 19 november 1843, overl. te Hei- en Boeicop op 8 oktober 1916.
- 12 **Willem van den Heerik**, geb. te Oud-Alblas op 3 juni 1863, werkman, bouwman, veehouder, overl. te Oud-Alblas op 9 maart 1945, tr. te Oud-Alblas op 22 augustus 1889 met
- 13 **Margje Simona van Driel**, geb. te Oud-Alblas op 15 november 1863, overl. te Oud-Alblas op 4 maart 1920.
- 14 **Jan Jongeneel**, geb. te Oud-Alblas op 19 februari 1855, bouwman, overl. te Oud-Alblas op 29 november 1932, tr. te Ottoland op 27 december 1889 met
- 15 **Ariaantje van Buuren**, geb. te Oud-Alblas op 27 januari 1864, overl. te Oud-Alblas op 13 oktober 1900.

Dirk Heijkoop

Generatie V: betovergrootouders

- 16 **Willem Adrianis Heijkoop**, geb. te Oud-Alblas op 27 oktober 1817, bouwman, veehouder, overl. te Oud-Alblas op 11 augustus 1889, tr. te Oud-Alblas op 1 februari 1839 met
- 17 **Anniggie Trapman**, geb. te Oud-Alblas op 3 januari 1818, bouwvrouw, overl. te Oud-Alblas op 8 januari 1899.
- 18 **N.N.**
- 19 **Teuntje Groeneweg**, geb. te Oud-Alblas op 26 oktober 1826, bouwvrouw, overl. te Oud-Alblas op 18 september 1861.
- 20 **Hendrik de Jong**, geb. te Leerdam op 28 januari 1816, bouwman, overl. te Leerbroek op 21 september 1878, tr. te Leerdam op 2 november 1839 met
- 21 **Adriaantje Kortleever**, geb. te Leerdam op 31 juli 1815, bouwvrouw, overl. te Leerbroek op 14 januari 1904.
- 22 **Jan Brouwer**, geb. te Schoonrewoerd op 8 december 1814, bouwman, gemeenteontvanger, overl. te Hei- en Boeicop op 7 augustus 1890, tr. te Hei- en Boeicop op 1 februari 1841 met
- 23 **Elisabeth Bogaard**, geb. te Heicop op 14 februari 1819, bouwvrouw, overl. te Hei- en Boeicop op 8 december 1899.
- 24 **Leendert van den Heerik**, geb. te Bleskensgraaf op 27 december 1832, werkmán, landbouwer, overl. te Oud-Alblas op 3 maart 1919, hertr. met **Klara van der Plaat** (1823-1917), tr. te Bleskensgraaf en Hofwegen op 25 april 1861 met
- 25 **Weijntje Smit**, geb. te Bleskensgraaf op 11 juli 1836, overl. te Oud-Alblas op 15 mei 1866.
- 26 **Simon van Driel**, geb. te IJsselmonde op 9 februari 1788, koopman, veeboer, bouwman, overl. te Oud-Alblas op 31 augustus 1873, weduwnaar van **Maria van Nes** (1781-1856), tr. te Oud-Alblas op 19 januari 1860 met
- 27 **Macheltje de Boom**, geb. te Lekkerkerk op 3 december 1823, bouwvrouw, overl. te Overschie op 29 juli 1897, eerder weduwe van **Jan Hardam** (1808-1856).
- 28 **Rokus Jongeneel**, geb. te Oud-Alblas op 27 oktober 1812, bouwman, overl. te Oud-Alblas op 25 augustus 1881, tr. te Oud-Alblas op 13 april 1849 met
- 29 **Anna Adriana Eijkelenboom**, geb. te Oud-Alblas op 4 december 1824, overl. te Oud-Alblas op 6 juni 1898.

- 30 **Hendrik van Beuren (Buuren)**, geb. te Oud-Alblas op 26 oktober 1823, bouwman, overl. te Ottoland op 16 november 1889, weduwnaar van **Agie Houweling** (1827-1853), tr. te Peursum op 9 november 1860 met
- 31 **Aaltje Schakel**, geb. te Giessen-Oudekerk op 28 april 1832, overl. te Ottoland op 9 juli 1888.

Generatie VI: oud-ouders

- 32 **Antonie Willemsz Heijkoop (Heijkoop)**, geb. te Schoonrewoerd op 29 januari 1792, bouwman, overl. te Oud-Alblas op 24 mei 1864, tr. te Schoonrewoerd op 27 juli 1816 met
- 33 **Alida Fransdr van den Berg**, geb. te Oud-Alblas op 30 september 1793, bouwvrouw, overl. te Oud-Alblas op 3 oktober 1865.
- 34 **Jan Hendriksz Trapman**, ged. te Groot-Ammers op 22 augustus 1779, bouwman, overl. te Oud-Alblas op 5 oktober 1821, weduwnaar van **Engeltje Hakkestee** (1783-1816), tr. te Goudriaan op 20 juli 1817 met
- 35 **Metje Fopsdr de Pater**, geb. te Polsbroek op 31 maart 1797, landbouweres, overl. te Oud-Alblas op 4 mei 1821.
- 38 **Adriaan Arijz Groeneweg**, geb. te Oud-Alblas op 28 april 1793, veehouder, bouwman, overl. te Oud-Alblas op 17 augustus 1858, tr. te Oud-Alblas op 5 juli 1814 met
- 39 **Adriaana Teunisdr de Groot**, geb. te Oud-Alblas op 19 december 1788, overl. te Oud-Alblas op 1 november 1872.
- 40 **Dirk Jansz de Jong**, ged. te Hei- en Boeicop op 29 januari 1769, bouwman, overl. te Leerdam op 29 mei 1833, tr. vóór 7 februari 1808 (doop van een kind) met
- 41 **Maria Dirksdr Maurik**, ged. te Leerbroek op 24 oktober 1784, bouwvrouw, overl. te Leerdam op 29 augustus 1859.
- 42 **Bastiaan Cornelisz Kortlever**, geb. te Hoog-Middelkoop (gem. Leerdam), ged. te Leerdam op 29 mei 1785, bouwman, overl. te Leerdam op 21 mei 1837, tr. (civiel) te Lakerveld (gem. Lexmond) op 28 april 1810 met
- 43 **Pietertje Cornelisdr Donk**, geb. te Lakerveld, ged. te Lexmond op 7 april 1782, bouwvrouw, overl. te Leerdam op 20 juli 1865.
- 44 **Frederik Cornelisz Brouwer**, geb. te Middelkoop (gem. Leerbroek), ged. te Leerbroek op 15 juli 1787, bouwman, overl. te Hei- en Boeicop op 6 juli 1872, tr. vóór 8 september 1811 (doop van een kind) met

- 45 **Jannigje Jansdr van der Leeden**, ged. te Schoonrewoerd op 6 juni 1790, bouwvrouw, overl. te Hei- en Boeicop op 18 september 1866.
- 46 **Gijsbert Tomasz Bogaard**, geb. te Heicop, ged. te Hei- en Boeicop op 29 maart 1778, bouwman, overl. te Heicop op 23 april 1831, tr. te Schoonrewoerd op 8 mei 1812 met
- 47 **Elizabeth Willemsdr de With**, geb. te Heicop, ged. te Hei- en Boeicop op 13 mei 1787, bouwvrouw, overl. te Hei- en Boeicop op 27 juni 1872.
- 48 **Willem Jansz van den Herik (Heerik)**, geb. te Bleskensgraaf op 6 juli 1799, bouwman, werkmán, hennepbosser, overl. te Bleskensgraaf op 30 april 1864, tr. te Bleskensgraaf op 22 april 1824 met
- 49 **Grietje Jansdr den Toom**, ged. te Langerak op 17 november 1793, dienstbaar, overl. te Bleskensgraaf en Hofwegen op 27 januari 1891.
- 50 **Willem Melsz Smit**, ged. te Bleskensgraaf op 9 mei 1784, bouwman, overl. te Bleskensgraaf op 14 april 1855, tr. te Brandwijk en Gijbeland op 21 oktober 1820 met
- 51 **Cornelia Jansdr Boer**, geb. te Gijbeland op 25 maart 1797, dienstmaagd, overl. te Bleskensgraaf op 2 september 1848.
- 52 **Adrianus Fopsz van Driel**, geb. te Oost-IJsselmonde, ged. te IJsselmonde op 2 december 1753, overl. te IJsselmonde op 1 december 1816, hertr. met **Johanna Kooijman**, tr. te Lekkerkerk op 12 mei 1782 met
- 53 **Martijntje Sijmensdr Roest**, ged. te Lekkerkerk op 6 februari 1760, overl. te Oost-IJsselmonde, begraven te IJsselmonde op 25 februari 1794.
- 54 **Jan Cornelisz de Boom**, ged. te Lekkerkerk op 24 juni 1787, arbeider, overl. te Ouderkerk aan den IJssel op 9 december 1871, tr. te Lekkerkerk op 7 mei 1812 met
- 55 **Marigje Claasdr Groenendijk**, geb. te Oud-Alblas op 4 december 1786, dienstbode, overl. te Lekkerkerk op 27 februari 1848.
- 56 **Arij Jansz Jongeneel**, geb. te Hofwegen, ged. te Bleskensgraaf op 26 mei 1765, bouwman, overl. te Oud-Alblas op 23 juli 1830, tr. (civiel) te Oud-Alblas op 28 februari 1800 met
- 57 **Aartje Rokusdr Houweling**, geb. te Oud-Alblas op 29 november 1774, bouwvrouw, overl. te Oud-Alblas op 7 april 1855.
- 58 **Arij Antonijsz van Eijkelenboom**, geb. te Oud-Alblas op 21 september 1794, bouwman, overl. te Oud-Alblas op 16 februari 1866, tr. te Oud-Alblas op 25 september 1814 met
- 59 **Heijltje Leendertsdr Nugterre**, geb. te Rijsoord op 6 januari 1795, bouwvrouw, overl. te Oud-Alblas op 24 juni 1877.
- 60 **Roel Willemsz van Buuren (Beuren)**, geb. te Middelkoop (gem. Leerbroek), ged. te Leerbroek op 20 december 1778, bouwman, overl. te Oud-Alblas op 28 december 1858, tr. vóór 15 oktober 1809 (doop van een kind) met
- 61 **Annijge Hendriksdr Trapman**, geb. te Groot-Ammers op 18 december 1785, overl. te Oud-Alblas op 5 januari 1851.
- 62 **Mennekus Jansz Schakel**, geb. te Peursum op 1 november 1809, bouwman, overl. te Peursum op 16 juli 1897, tr. te Giessendam op 4 juni 1828 met
- 63 **Ariaantje Willemsdr Slop (Slob)**, geb. te Giessen-Oudekerk op 17 augustus 1806, bouwvrouw, overl. te Peursum op 6 februari 1872.

Verkorte PRIVACYVERKLARING

Per 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Het belangrijkste doel van deze nieuwe privacywetgeving is een nog betere bescherming van uw persoonsgegevens. Ook de Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam gaat bewust om met uw persoonsgegevens. Met dit bericht informeren wij u over ons nieuwe privacybeleid. U hoeft niets te doen.

Wat is er veranderd?
We hebben onder andere aanvullende informatie opgenomen in onze privacyverklaring over de specifieke persoonsgegevens die wij verwerken. Een belangrijke aanvulling in de privacyverklaring is een overzicht van privacyrechten die u kunt uitoefenen. Bovendien hebben we aangegeven wat u kunt doen om deze rechten uit te oefenen.

De gehele privacyverklaring kunt u op onze website lezen. U kunt de privacyverklaring ook opvragen bij het secretariaat van onze vereniging. Uiteraard gaan wij altijd zorgvuldig en veilig om met uw persoonsgegevens. Mocht u vragen of opmerkingen hebben dan kunt u hiervoor terecht bij het secretariaat. Dit is bereikbaar via 0184-614563 W.F. van de Bree-Ooms.

Flok de Ruiter

19 november 1937 - 5 juli 2018

Flok de Ruiter werd in 1937 in Hardinxveld geboren als zoon van Floor de Ruiter en Neeltje Bierhorst. Vader was boekhandelaar in de Peulenstraat en uitgever/redacteur van de krant "Rondom de Giessen". Flok was een geboren journalist. Volgens zijn vrouw Liesbet was hij getrouwd met de krant. Hij werkte jarenlang voor de NRC.

Flok de Ruiter was daarin een van de eerste journalisten die aandacht vroeg voor een verband tussen gaswinning en het gevaar voor aardbevingen.

Zijn broer Kees, geboren in 1934, was uitgever. Beiden woonden in Gorinchem.

Voor onze vereniging werkten zij dikwijls samen. Zij stelden boekjes samen voor onze Historische Reeks. In oktober 1982 verscheen een boekje van hun hand met de titel "Rondom de Giessen", over de krant van hun vader. In juli 1983 schreven zij voor onze Historische Reeks "Swets tabak en daar blijf ik bij", in 1985 "Hongerwinter" en in 2000 verzorgden zij het boekje "De Peulenstraat in 1950".

Door zijn aandeel aan de boekjes in onze Historische Reeks zal Flok de Ruiter in ieder geval in ons dorp blijven voortleven.

Wij zijn dankbaar voor hetgeen hij voor onze vereniging betekend heeft.

Het bestuur

Afscheid van 'de Bertha' en de bodedienst

Bodedienst met Bertha

door Aart den Dikken - augustus 2018

Het ontstaan van de bodedienst van de familie Den Dikken komt door het feit dat opa Den Dikken (1880 – 1945) in 1918 de bodedienst overnam van de familie Tromp.

Deze persoon is overleden toen de Spaanse griep heerste. Toen deze bodedienst te koop kwam heeft opa Den Dikken deze gekocht, compleet met paard en wagen. In dezelfde tijd kwam pa Piet den Dikken (1907-1995) als elfjarige jongen van school. Als een van de zonen van het gezin Piet den Dikken en Keet Romeijn, groeide ik op in de oorlogstijd in Binnendams. Wij waren thuis met een tamelijk groot gezin. In die tijd dat Nederland bezet was door Duitsland konden we soms maar weinig naar school. Ik ging toen al dikwijls met pa mee. Hij reed met de

bodedienst drie dagen in de week naar Gorinchem en de andere dagen naar Sliedrecht. Ik vond dat toen interessant, elke dag met andere mensen omgaan. 's Morgens kreeg ik dan van moe Den Dikken een lunchpakketje mee met vier boterhammen in een zelfgemaakte broodzak. De inhoud was eenvoudig: 1 boterham met kaas, 1 met suiker en 2 met koek of gerookt spek. Veelal werd het rijdende weg opgegeten. Vader bad dan voor het eten met z'n pet voor zijn ogen en het paard liep gewoon door. Die wist na zoveel jaren dezelfde weg gelopen te hebben Gorinchem toch wel te vinden.

In Gorinchem kwamen in de tijd in en net na de Tweede Wereldoorlog meerdere bodediensten met paard en wagen. Ze hadden allemaal hun eigen bestelhuizen in de stad. Bodedienst P. den Dikken en de bodedienst van een broer van mijn vader A. den Dikken uit Boven-Hardinxveld en A. den Haan uit Goudriaan hadden hun bestelhuis in de Oude Lombartstraat bij de familie Timmer, die daar een soort stadsboerderij en een kruidenierswinkeltje runde. Het paard werd daar in de stal gezet en de wagen bleef op straat staan. Met een handkar werden

in de stad verschillende boodschappen gedaan. Vanuit de stad werden goederen bij de wagen gebracht die met de goederen uit het bestelhuis op de terugweg naar huis werden afgegeven. Nadat de wagen geladen was, gingen we meestal om een uur of zes de stad uit. Dat was in de zomer best wel een leuke reis, maar in de winter door weer en wind de hoge Gorinchemse dijk uit, dat was niet lekker. Voordat we dan weer bij de Sluisweg aangekomen waren, was het soms een koude aangelegenheid. Onderweg werd op diverse adressen het een en ander afgegeven om dan om ongeveer negen uur, of soms later, thuis aan te komen. Als jochie ging ik in de schoolvakantie veel mee met de bodedienst, maar het waren wel lange dagen. Bij thuiskomst werd eerst het paard verzorgd en dan moesten pa en ik nog warm eten; met een volle maag naar bed was niet altijd bevorderlijk voor een goede nachtrust.

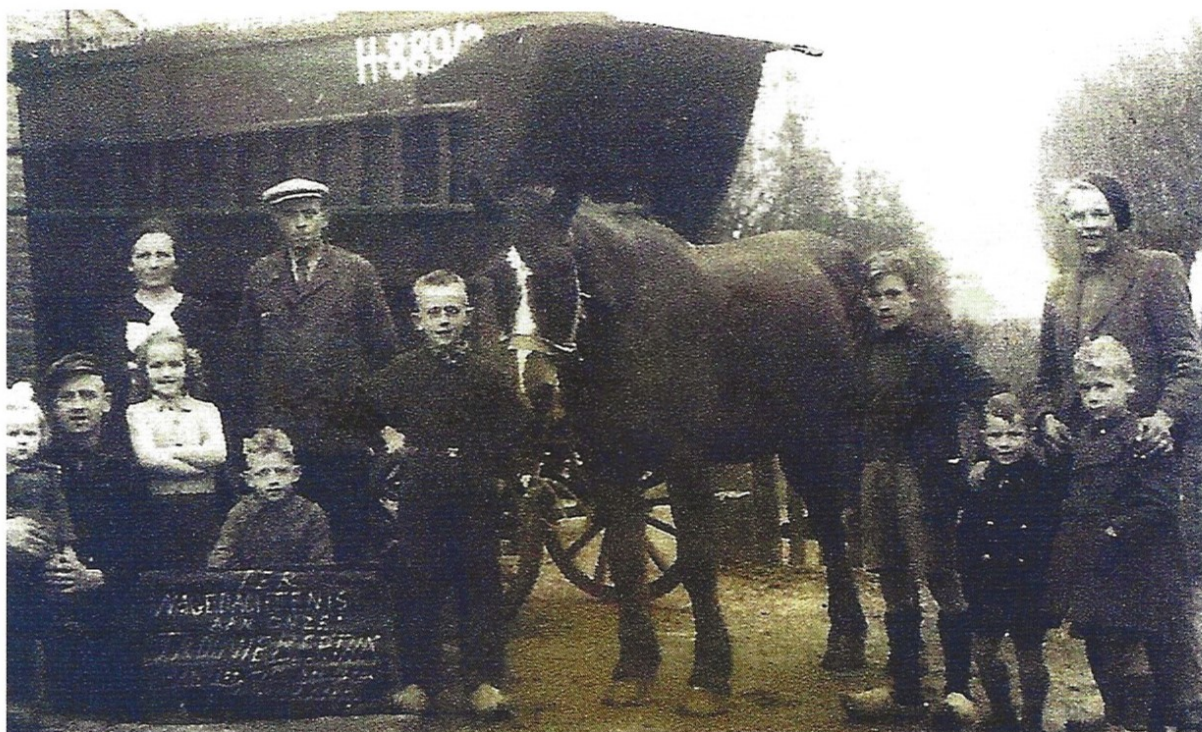
Pa Den Dikken ging drie dagen per week met de bodewagen naar Gorinchem en de andere dagen naar Sliedrecht zoals ik al heb verteld, maar altijd samen met zijn trouwe Bertha, de viervoeter. In 1946 was zij 26 jaar oud en ze kon elke morgen slecht overeind komen. Met behulp van een takeltje werd ze dan weer op haar benen gezet. Toen kwam het einde van dit trouwe dier in zicht. Ter nagedachtenis aan haar heb ik nog steeds een hoof van haar bewaard. Dit is het onderste deel van haar voorste been, dat zoveel keer met pa Den Dikken de reis naar Gorinchem en Sliedrecht heeft gemaakt. Om haar niet te vergeten zijn wij met

het gezin en het personeel op de foto gegaan. Net na de oorlog en 1946 heeft een beroepsfotograaf een foto gemaakt.

Er waren in die jaren na de Tweede Wereldoorlog nog meer bodediensten die met paard en wagen naar Gorinchem reden. Zoals uit: Poederoijen, Dussen, Woudrichem, Almkerk, Werkendam en Boven-Hardinxveld. Alles bij elkaar waren er in Gorinchem wel 35 bodediensten die op verschillende plaatsen hun bestelhuisen hadden (zie: bijlage). De meeste stonden op het terrein 'buiten de Waterpoort'. Zij moesten altijd via de veerpont overvaren naar het Brabantse Land. Een andere plek in de stad was 'de Melkheul', waar ook veel bodediensten stonden. Nog later kwamen ze in de Boerenstraat terecht, op de oude gemeentewerf van de stad Gorinchem.

Van paard en wagen naar een vrachtwagen

De grote verandering bij pa Den Dikken kwam in 1949. Er werd uitgekeken naar een auto. In de Betuwe was een adres waar

Familie Den Dikken en personeel. Een afscheidsfoto met de trouwe Bertha

'bellewagens' te koop stonden. Dat was een kleine vrachtauto die voorheen in het Engelse leger dienst had gedaan als brandweerauto. De prijs die ervoor betaald moest worden was ongeveer f 4350,--. Het bouwjaar van deze auto was 1943. Het was een leuke auto maar wel met het stuur rechts! Daar moest je even aan wennen.

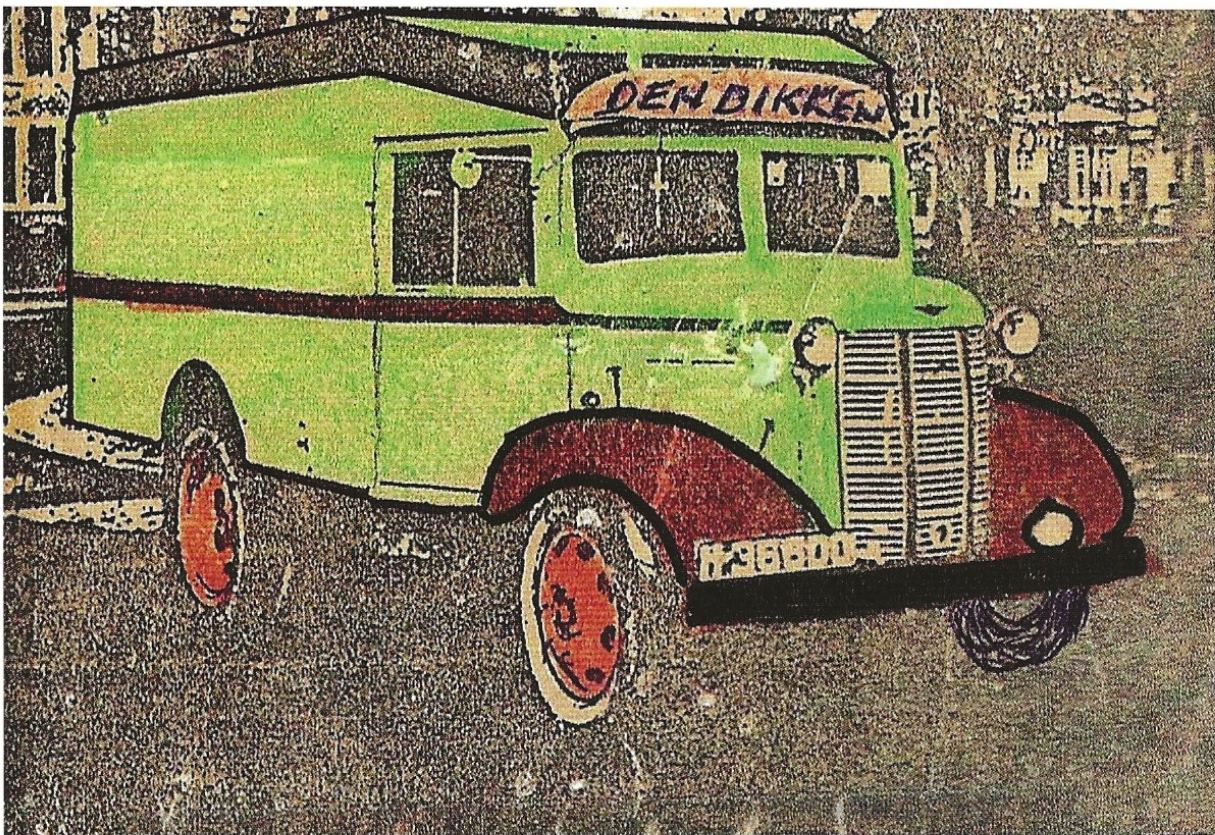
Na een paar jaar werd ook deze auto te klein. De oplossing werd gevonden in het verbouwen van de auto. Er werd een grotere houten bak op gebouwd. Die werd door de fa. Van Houwelingen in Sliedrecht gemaakt. Voor enkele jaren was dit een grote vooruitgang, maar na ongeveer zeven jaren is de auto toch weer ingeruild voor een nieuwe Amerikaanse Ford 500.

Met deze auto zijn we gaan rijden op 5 december 1956. Voor pa was deze overgang naar zo'n mooie auto toch te veel van het goede. Hij moest op doktersadvies zes weken rust houden vanwege een maagzweer.

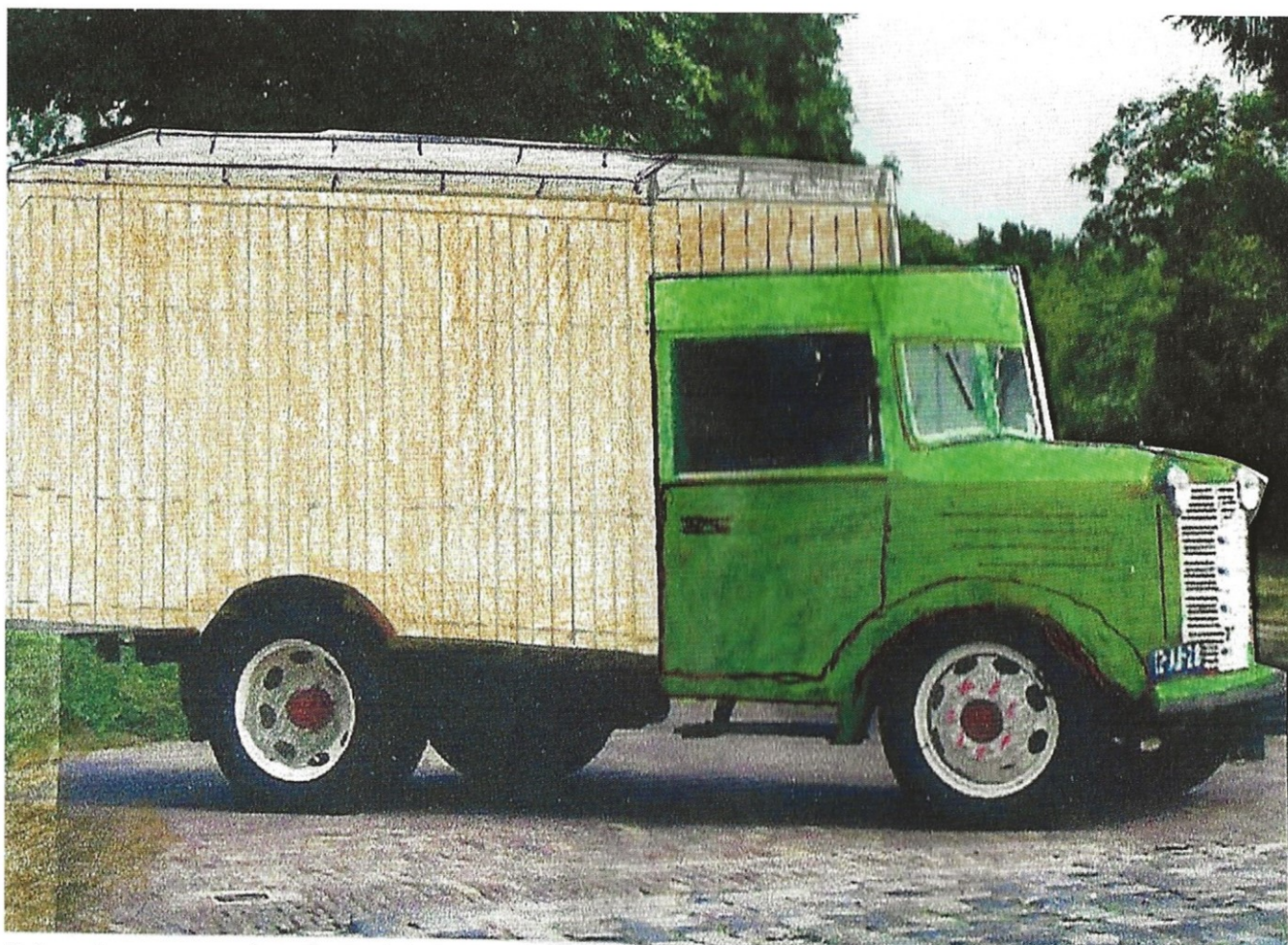
Nadat we met deze mooie Ford de bodedienst gingen rijden, kregen we er steeds meer ander werk bij. Haastklusjes voor kruiwagenfabriek 'Het Fort', door heel het land. Zendingen nieuwe meubels naar diverse adressen. Het kwam toen ook al eens voor dat er een verhuizing gedaan moest worden. Dat is het begin geweest van: 'Pédé Verhuizingen'.

De tijd veranderde snel bij de familie Den Dikken

Een andere tijd, die ik als jochie meemaakte, was de tijd dat ik ook wel meeging met ome Gert den Dikken. Hij reed met paard en wagen enkele dagen per week naar Dordrecht. Later kwam daar bij hem ook een auto voor in de plaats. Voor mij was de reis naar Dordrecht heel anders dan naar Gorinchem. Het vervoer vanuit Dordrecht was anders: veel grotere en zwaardere goederen dan uit Gorinchem. De aantallen waren veel groter, bijvoorbeeld butagasflessen, zware glaskisten en bouwmaterialen. Op de heenweg naar Dordrecht stopten we altijd bij tante Cor Schram, een zus van ome Gert. Na deze korte koffiepauze vertrokken we via de veerpont naar Dordrecht. Later in de middag moesten we met een volle wagen weer overvaren, dat vond ik altijd een spannend gebeuren. Vooral als het laag water was, dan moest het paard zich voluit inspannen om vanuit de pont boven te komen. Soms moesten een paar mannen van de pont meehelpen met duwen om veilig boven te komen.

De eerste vrachtwagen van Piet den Dikken.

Verbouwde wagen, met nieuwe houten bak

Bij het wachten voor het overvaren kreeg ik altijd van ome Gert een flesje gazeuse uit de kiosk bij de pont. En dan, soms door weer en wind, op naar Giessendam.

Een andere broer van mijn vader reed van Boven-Hardinxveld met paard en wagen ook naar Gorinchem. Met hem ben ik weinig mee geweest, waarschijnlijk omdat ik dan eerst helemaal naar Boven-Hardinxveld moest.

Het avontuur om altijd onderweg te zijn, heb ik denk ik geërfd van onze oude opa Den Dikken. Hij begon met het overnemen van een bodedienstje in de jaren net na de Eerste Wereldoorlog. Toen pa Den Dikken elf jaar oud was, ging hij ook al mee naar Gorinchem en Dordrecht. De oude opa ging voorheen al met paard en koets naar voor die tijd verre streken. Dan ging hij met vertegenwoordigers die met de trein in Giessendam aankwamen naar Utrecht en Amsterdam en omgeving. Dat was toen een hele onderneming. Dagen van huis en altijd onderdak zoeken op vreemde plaatsen. Ik heb deze opa nog wel gekend, maar hij is in 1945 overleden door een ongeluk met een paard. Hij had een paard op de markt in Gorinchem gekocht

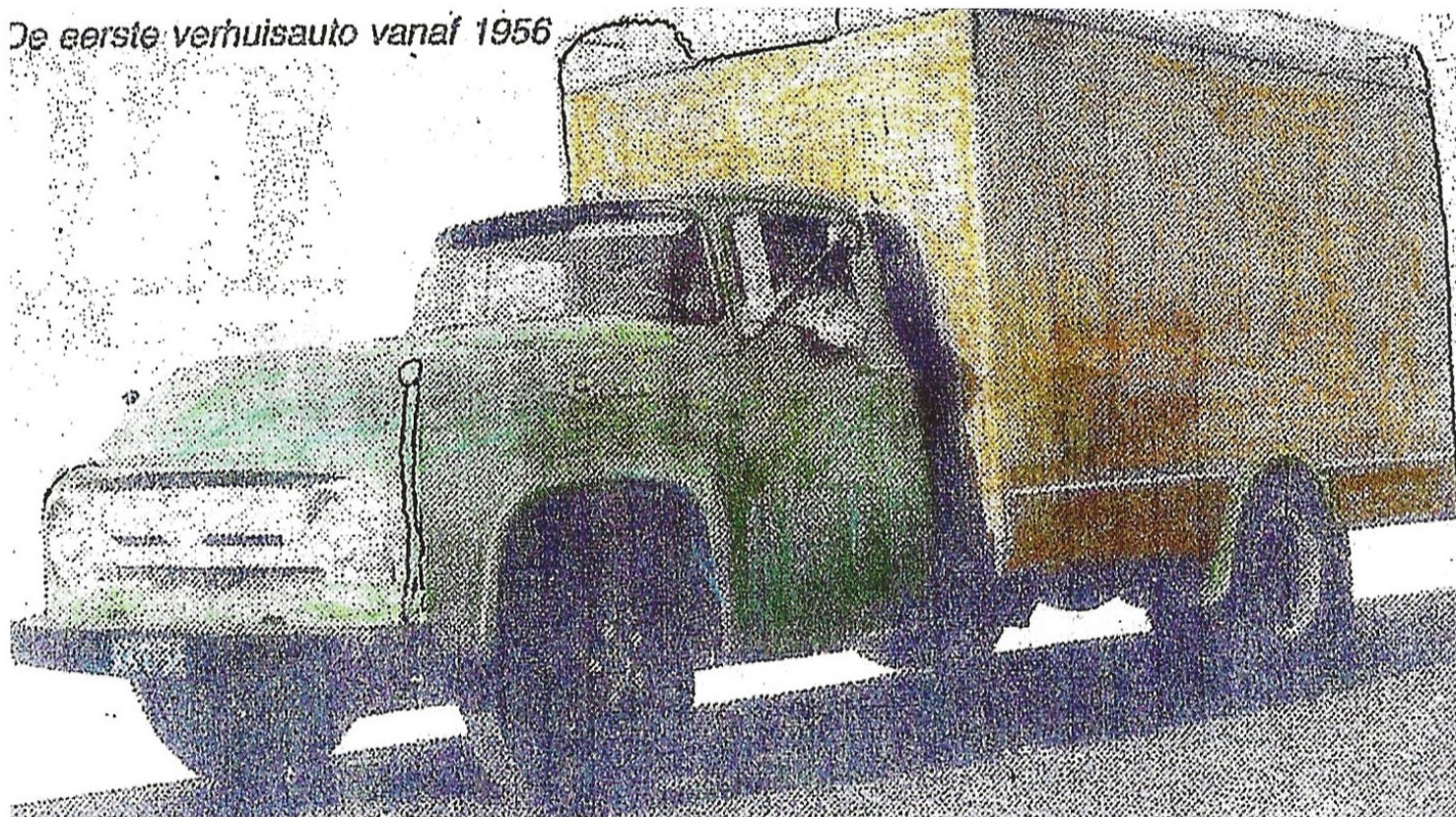
en onderweg naar huis kwamen ze een ander paard tegen en toen ging het mis. Omdat ik toen negen jaar was, kan ik mij het nog goed herinneren.

Alles ging niet altijd van een leien dakje

Op een keer dat pa voor de firma B. de Rooij – levensmiddelengroothandel Buitendams 302, dinsdagsmiddags goederen vervoerde met de open paard en wagen, ging het niet goed. Pa was aan het lossen in Boven-Hardinxveld bij een kruidenierswinkeltje, onderaan de dijk bij de groene schuur die buitendijks stond, om precies te zijn bij de kruiwagenfabriek van de familie Klop.

Omdat het zijn laatste adres was, dacht het knechtje van pa: "Ik zal de wagen met paard alvast omdraaien". Het hele span reed

De eerste verhuisauto vanaf 1956

De nieuwe Amerikaanse Ford 500

achteruit de dijk af en dat werd fataal voor het paard, dat was opslag dood. Broer Piet en ik zaten op de open wagen en werden ook de dijk afgeslingerd. Door de hoge brandnetels rolde ik naar beneden tot tegen het huis dat onderaan de dijk stond. Ik weet nog wel dat het dode paard met man en macht op de vrachtauto van Hab de Vos van de graanmaalterij te Giessendam getrokken is en naar het slachthuis in Gorinchem is gebracht. Nadat dit achter de rug was, werden broer Piet en ik met de fiets uit Giessendam opgehaald door mijn moeder en opoe Den Dikken. Wat wij later te horen kregen was nog het allerergst. Het paard was niet van pa, maar hij had het die middag mogen gebruiken van familie Wieringa, de manufacturenhandel in de Peulenstraat. Om die boodschap daar te brengen was voor pa Den Dikken niet eenvoudig. Want deze prachtige Fries was hun één en al.

Er gebeurden soms nog meer onvergetelijke dingen. Op een keer was de weg naar Gorinchem bij het Lingegemaal gestremd. Om in Gorinchem te komen moest men toen de Sluisweg af met paard en wagen en het steile bruggetje over en dan rechtsaf de rijksweg op. Bij de Huibjesbrug de rijksweg weer af en via de Buldersteeg (nu Wilhelminalaan) de Hofweerstraat op. Het spannendste moment was de stoep op van de Hofweerstraat. Om daar met een volgeladen bodewagen op te komen was een

heel karwei. Op een dag toen pa het paard wat aanzette om in één keer de wagen naar boven te trekken, ging het grandioos mis. In de knik van de stoep kon het paard met de zwaar beladen wagen niet verder. De wagen en het paard belandden in de bloementuin bij één van de huizen naast de stoep. De ravage en de schade was groot, want wat boven op de wagen stond, werd zo in de tuin geslingerd. Alles bij elkaar een trieste gebeurtenis die dag.

Aan het eind van de geschiedenis van de bodedienst van de familie Den Dikken heeft pa, na Bertha, nog met andere paarden de bodedienst gereden. Maar een paard zoals de geliefde en trouwe Bertha is er nooit meer één geweest. Pa Den Dikken en ik (Aart) hebben samen een boeiende tijd doorgemaakt met veel zegeningen maar ook met ogenblikken van zorg. Met veel dankbaarheid hebben we dit beroepsleven mogen afsluiten.

Bodediensten die hun standplaats in Gorinchem hadden van 1945 – 1960

01. Buchner	uit	Almkerk
02. Buis		Meerkerk
03. Boggelen Van		Poederoijen
04. Cito		Lexmond
05. Clement		Veen
06. Clement		's Hertogenbosch
07. Dikken den A.		Boven-Hardinxveld
08. Dikken den P.		Giessendam
09. Dekker		Dussen
10. Dijke Van		Giessendam
11. Graaf De		Nieuwendijk
12. Groeneveld		Nieuwendijk
13. Heisteeg		Asperen
14. Heistek		Nieuwendijk
15. Harselaar		Waardenburg
16. Haan den A.		Goudriaan
17. Haan den D.		Giessen-Oudekerk
18. Kieboom		Meerkerk
19. Kuiper De		Herwijnen
20. Lemmen		Vianen
21. Marbe Gelco		Nijmegen
22. Ooijen Van		Geldermalsen
23. Pelicaan		Heusden
24. Roth		Leerdam
25. Hofwegen		Giessen
26. Sustronk		Brakel
27. Tromp		Leerdam
28. Verspui		Hoornaar
29. Vroome		Ameide
30. Vermeulen		Waardenburg
31. Visser		Werkendam
32. Vette De		Almkerk
33. Walraven		Giessendam
34. Westerhout		Werkendam
35. Willigen Van		Woudrichem
36. Wisman		Vianen
37.		

BAKKER DE KRIJGER HEEFT DE OVEN UITGEZET

In Buitendams is geen brood meer te koop

Dit was het dan

Na ruim 50 jaar gaan wij stoppen met broodbakken.
Dat hebben wij met veel liefde en voldoening gedaan,
mede dankzij u als trouwe klant.
Graag willen wij u bedanken voor de jarenlange
goede contacten, meeleven en het delen van lief en leed.
Wij kijken terug op een mooie tijd met u en wensen u
Gods zegen toe voor de toekomst.

Jan & Tineke de Krijger

Bakker De Krijger 50 jaar

Voor het laatst achter de kassa

Een prachtig exemplaar

Afscheid van de laatste huis-aan-huis groenteboer

Alie van Lopik en Peter van Wijngaarden spraken met de laatste groenteboer die tot voor kort nog huis-aan-huis kwam: Kees van der Plas.

Het moet er toch een keer van komen. Na ruim zestig jaar zet Kees van der Plas zijn groentewagen definitief aan de kant. Wat zullen vele klanten Kees gaan missen. Niet alleen de kwaliteit van zijn producten, maar ook zijn opgeruimde karakter. Altijd vrolijk met een kwinkslag, nooit letgend op een uurtje meer of minder. Van 's morgens zeer vroeg naar de veiling, tot 's avonds acht uur op de weg. Dit is al 60 jaar zijn dagelijks patroon.

Kees van der Plas jarenlang herkenbaar langs de weg

Vanaf zijn veertiende jaar helpt Kees mee op het land dat achter hun huis lag. Vader en hij verbouwden daar groenten en aardappels en ventten die uit langs de weg. Kees heeft tot op heden altijd plezier gehad in het

leven buiten. Vooral langs de weg, het contact met de klanten. Jarenlang werkt hij samen met vader Jochem. Dan neemt Kees de zaak over.

Nu, na 60 jaar, geeft zijn lichaam aan dat het langzamerhand welletjes is en zet hij er een punt achter. Hoewel, stoppen..... thuis zitten is niks voor Kees, hij gaat nog steeds naar de veiling en levert nog groenten en fruit aan een aantal vaste klanten. "Je moet toch wat te doen hebben...."

De Lange Wei is jarenlang voor bepaalde producten vaste afnemer geweest van Kees. Maarten van Lopik, kok van De Lange Wei, ging dit voorjaar 's morgens vroeg met Kees mee naar de veiling. Hij maakte nog juist op tijd foto's van Kees bij zijn werk op de veiling in Zaltbommel.

Heel vroeg op de veiling van Zaltbommel

Kees is geboren in 1944 in een woning onderaan de dijk van de huidige Peulenstraat-Zuid, naast de grote villa voor de boogbrug. Daar woonde destijds ook zijn opa. Opa verbouwt groenten en vent deze uit met een kruiwagen. Ook sinaasappels. Zo begint groente- en fruitzaak Van der Plas. Later neemt vader Jochem dit van hem over. De zaken gaan goed, want voor de kruiwagen komt een handkar in de plaats. "Een mooie handkar", volgens Kees, "mooi gelakt en goed onderhouden". Als de zaken nog beter gaan, stapt vader Van der Plas over op gemotoriseerd vervoer: een ijzeren hond....

Kees heeft op die plek een mooie jeugd. De landerijen, goede tuindersgrond en nog niet bebouwd (Wielwijk)zijn. voor kinderen ook een eldorado. In de winter schaatsen op de slootjes. Kees en zijn

broers en zusters op hun eigen sloot, de Jochemsloot. Opa keek dan hoe betrouwbaar het ijs was, voordat er geschaatst mocht worden.

Kees is de derde van een gezin met zes kinderen: Jochem, Anna, Kees, Nel, Ria en Teun.

Hij brengt zijn lagere schooltijd door op School IV bij meester Tukker. Hij herinnert zich nog dat meester Köhler voor Sinterklaas speelde. "Hij droeg een blauwe (!) mijter". In die tijd lette men niet zo op details...

Na de lagere school gaat Kees naar de VGLO bij meester Looij. De VGLO was toen gevestigd in de oude openbare school aan de Damstraat, op de plaats waar nu een parkeerplaats is.

Als het druk was op de tuin vroeg vader Jochem aan meester Looij of Kees vrijaf mocht. Dat mocht altijd. "Houd hem maar thuis zolang het nodig is", zei meester Looij dan. Aangezien Kees nogal een deugniet was, die liever lol trapte dan leerde, zal de reactie van meester Looij enigszins zijn ingegeven door eigenbelang.... Als er op de tuin niet veel te doen was, werkte Kees na schooltijd ook nog bij bakker Jan de Grijp.

Tussen het werk door behaalt hij zijn vakdiploma's en na een aantal mislukte pogingen "schenkt" men hem het middenstandsdiploma. Voor student is Kees duidelijk niet in de wieg gelegd....

In 1958 koopt vader Jochem het winkelpand Peulenstraat 153. In dit pand was de textielwinkel gevestigd van Johan Wieringa. Helaas ging die failliet en moest het pand worden verkocht. Dit in 1844 gebouwde pand blijkt heel geschikt als groentezaak. Centraal gelegen, en voorzien van een onderhuis en grote kelder.

Omdat vader Jochem weinig ervaring heeft met de aankoop van huizen wordt de aankoop geregeld door Aart Schalk, ooit veehouder in de Peulenstraat en lid van het bestuur van de Boerenleenbank. Zo ging dat toen, je hielp elkaar waar nodig. De koopsom bedraagt f 14.000,-. In 1958 toch een flink bedrag!

In tegenstelling tot de bakkers en de melkslijters die de ventwijken onderling hadden verdeeld, waren de groenteboeren niet gesaneerd. Er was wel een vakantieregeling waarbij men onderling afsprak wanneer men op vakantie ging.

Kees kan goed omgaan met mensen en zeker met de huisvrouwen aan wie hij zijn waren slijt. Ooit vond een vrouw de prijs van f 1,50 voor 3 pond appels toch wel hoog. "Weet je wat", zei Kees, "dan maak ik er anderhalve kilo van voor dezelfde prijs". Daarin kon de vrouw zich wel vinden.....

De moeder van Kees heeft jarenlang in de winkel gestaan, samen met zijn zuster. Als Kees de zaak overneemt runt zijn vrouw de winkel alleen.

Het is een leven van hard werken, ze maken lange dagen. Er zijn wel vakanties, maar ook dan blijven

Met kritische blik

ze meestal thuis ("nou ja, een daagje dan...."), altijd is er wel iets te doen.

Langs de weg werd vroeger in de winter veel kou geleden en ook in de groentewinkel was het nooit echt lekker warm. De winters waren in de vorige eeuw, en zeker in de jaren 50 en 60, doorgaans kouder dan nu.

Rond 1988 wil de vrouw van Kees graag stoppen met de winkel. Het wordt haar allemaal teveel. Ze kopen een huis aan de Rembrandstraat in Boven-Hardinxveld en de zaak wordt gesplitst. Kees blijft op de weg en zus Anna neemt de winkel over. De kinderen van Kees hebben geen interesse in de zaak.

Met enige nostalgie spreekt hij over groenten en aardappels. Er is veel veranderd. Oude aardappelrassen zijn verdwenen, nieuwe rassen zijn gekomen. Wie kent ze nog: de Bevelanders, Libertas, de Meerlanders en de onvolprezen Paarsputten. De laatste een sinds jaar en dag verboden, bijna mythisch ras, dat nog altijd op kleine schaal (min of meer illegaal) wordt geteeld.

Als je praat met Kees van der Plas gaat het al snel over 'vroeger'. De zaterdagavonden in de Peulenstraat, over 'pliesie' Van Leeuwen, Van Winden, Vermerris en andere 'mannen met gezag'. Over een inmiddels ver verleden tijd.

Als je hem vraagt of hij geen spijt heeft van dit toch wel harde bestaan, de vele uren langs de weg in kou en weer en wind, dan antwoordt Kees direct: "Ik zou het zo weer overdoen".

Heel goed berekenen

Vanaf zijn 15e jaar gaat Kees zelf naar de veiling. Eerst in Gorinchem, maar toen deze veiling opgeheven werd, naar Zaltbommel. Er zijn niet veel groente- en fruitveilingen meer over. Drunen, Ochten, Zwijndrecht, ze zijn allemaal weg. Kees wil graag zelf zien wat hij inkoopt en op de veiling leer je snel wat kwaliteit is en voor welke prijs.

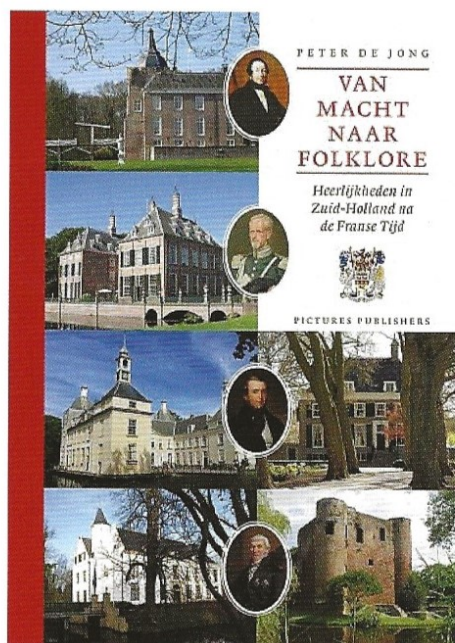

Volle vracht naar huis

Een laatste vraag Kees: "Welke groente eet jij nu zelf het liefst?" Daar moet Kees toch even over nadenken. "Boontjes, die vind ik erg lekker en... knollen! De lekkerste zijn de gele met blauwe kop, de 'blauwkoppen', van het Munnikenland bij Slot Loevestein. Maar helaas, daar worden ze bijna niet meer verbouwd".

En zo verdwijnt ook de laatste rijdende groenteboer van "de dijk". Om met Kees van der Plas te spreken: "Jammer, maar het is niet anders".

Recensies en boekentips

Van Macht naar Folklore

De auteur van dit boek, Peter de Jong (1945) is geboren in Spijk bij Gorinchem. Na zijn studie aan de HTS te Dordrecht ging hij in 1967 werken bij het Instituut voor Bouwmaterialen en Bouwconstructies van TNO in Rijswijk. Twee jaar later stapte hij over naar Adviesbureau Hageman,

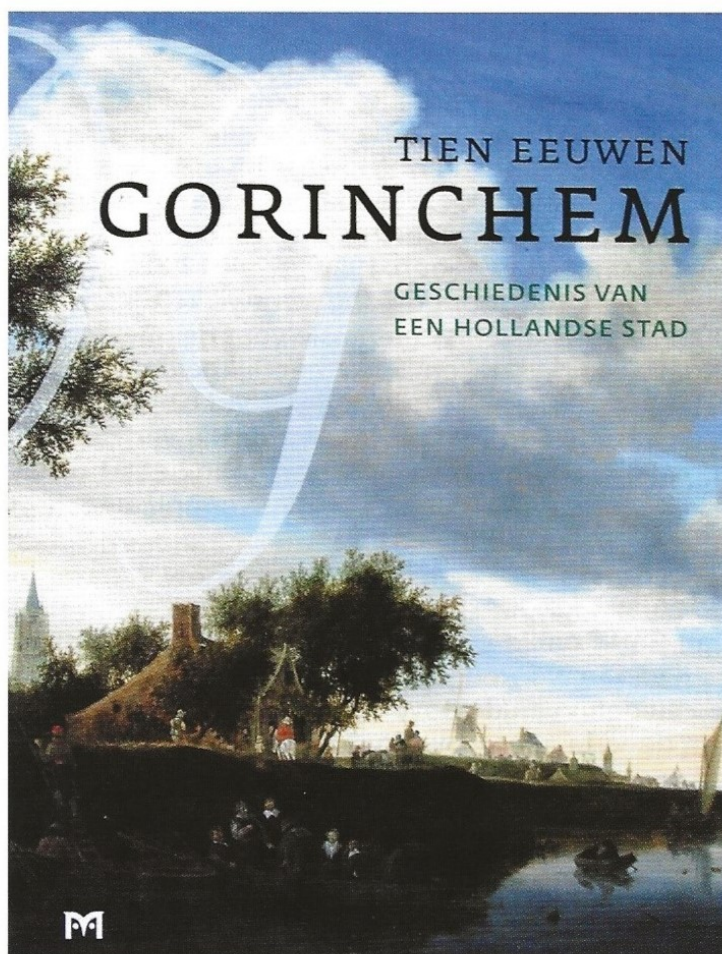
een ingenieursbureau voor bouwconstructies en bouwschade, ook in Rijswijk. In 1970 begon hij naast zijn werk aan de studie Civiele Techniek aan de Technische Universiteit van Delft, waar hij in 1976 zijn diploma voor civiel ingenieur behaalde. Was bij Hageman constructeur (constructeur en berekening van constructies), raadgevend ingenieur en directeur tot aan zijn pensioen. Hij was van 1990 tot 2015 arbiter bij de Raad van Arbitrage voor de Bouw. Ontwikkelde na het uitzoeken van zijn familiegeschiedenis een passie voor geschiedenis, die leidde tot de uitgave van de boeken 'Spijk, heerlijkheid en waterland, van 1250 tot 2000' in 2001 en 'Heerlijkheden rond Gorinchem. Over heren, ridders en kastelen' in 2010. Hij is bestuurslid van de Historische Vereniging Spijk en Vogelswerf en is actief in het schrijven van artikelen voor de Historische Vereniging in zijn woonplaats Schipluiden.

Het was naast de deur

De nieuwste DVD van Gert Romijn over het leven van o.a. de familie Meiboom is om stil van te worden. De 75 minuten durende film verhaalt over de geschiedenis van de Boven-Hardinxveldse joodse slagersfamilie en hun dood in een vernietigingskamp van de Duitsers.

Gert laat mensen aan het woord die zich nog heel goed kunnen herinneren hoe deze familie wegging en hun dood tegemoet liep. Maar er komen ook andere herinneringen ter sprake. De film, waar Gert jarenlang materiaal voor heeft verzameld, sluit zijn beide reeds eerder gemaakte films over de bombardementen op Boven- en Beneden-Hardinxveld hiermee op een indrukwekkende wijze af. De laatste personen die nog iets wisten te vertellen wat er zich heeft afgespeeld heeft Gert weten te vinden en zij vertellen onbekend gebleven gebeurtenissen.

Tien eeuwen Gorinchem

Dit boek behoeft geen krans. Het is een prachtig uitgevoerd boek en voor een ieder die onze buurstad en haar geschiedenis beter wil leren kennen een aanrader. Bijna alles over Gorinchem door de eeuwen heen is onderzocht en beschreven. Een standaardwerk.

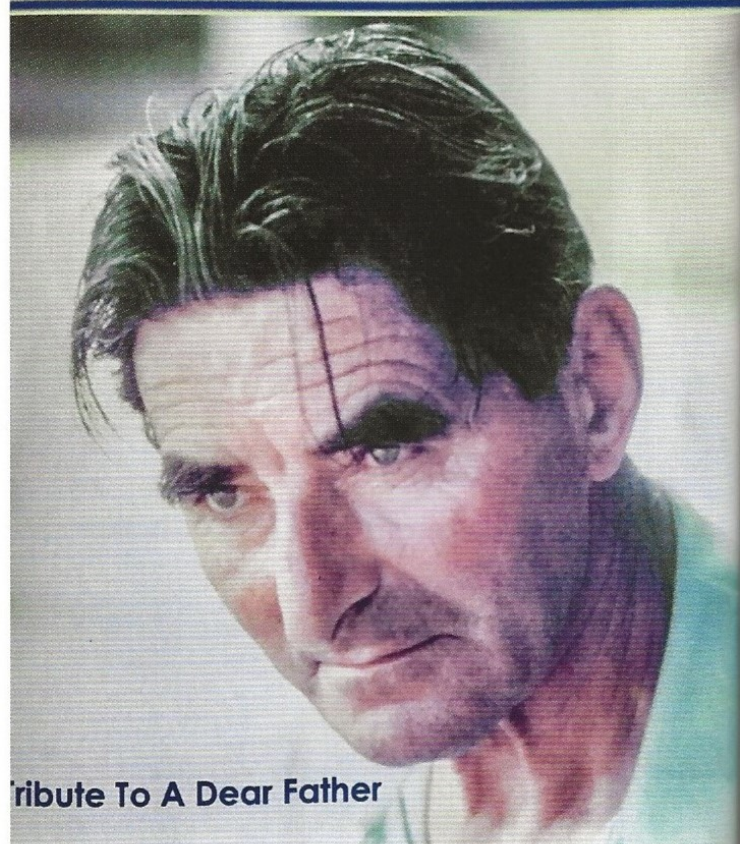
BIOGRAPHY OF CORNELIS HUISMAN

1908-1988

GERT HUISMAN

Biography of Cornelis Huisman

Ter kennisneming. De familiegeschiedenis van Gert Huisman. Allen woonachtig in Australië. Het boek is in het Engels geschreven, niet te koop, maar voor geïnteresseerden is het te leen bij onze Historische Vereniging.

tribute To A Dear Father

Achter in het kleurboek zitten aanzichtkaarten. Leuk om te versturen nadat u ze heeft ingekleurd. Zo is het genieten voor twee.

Diabetes
Fonds

KLEUREN VOOR HET GOEDE DOEL?

Van ieder verkocht kleurboek gaat een deel naar het Diabetes Fonds. Het Diabetes Fonds werkt aan genezing van diabetes. En aan een gezond leven zonder dagelijkse zorgen over diabetes en complicaties. Dit doen ze via wetenschappelijk onderzoek en voorlichting, samen met iedereen die hen daarbij helpt!

Het kleurboek is ook heel leuk om cadeau te geven.

WIJ WENSEN U HEEL VEEL PLEZIER MET DIT KLEURBOEK VAN HARDINXVELD-GIESSENDAM EN BOVEN-HARDINXVELD.

Wij sluiten af met een kleurige groet,

DE KLEURENTUIN

Ontwerp: Joke van Houwelingen
Fotografie: Kevin Korevaar
Medewerking: Margreth van Houwelingen
ISBN: 978-90-829613-0-0

1

Kleurboek Hardinxveld en Boven -Hardinxveld

Een verrassende uitgave en de opbrengst komt ook nog eens ten goede aan het Diabetes Fonds.

Schenkingen

02/06/18

Arie Verhoef schonk een theelepeltje met het logo van Baggermaatschappij Holland.

21/07/18

Teun Groeneweg schonk een document met de Inventarisatie van Stad- en Landschap uit 1981 van de gebouwen met cultuurhistorische waarde, waaronder ook die van Hardinxveld-Giessendam.

22/09/18

Jan Dubbeldam schonk een theelepeltje met het logo van drogisterij "De Wiel".

29/09/18

Mevrouw Klop-van Houwelingen schonk een brief van dokter Rollingswier, een foto van de watersnood en een blad van de Saba (bakkers).

14/09/18

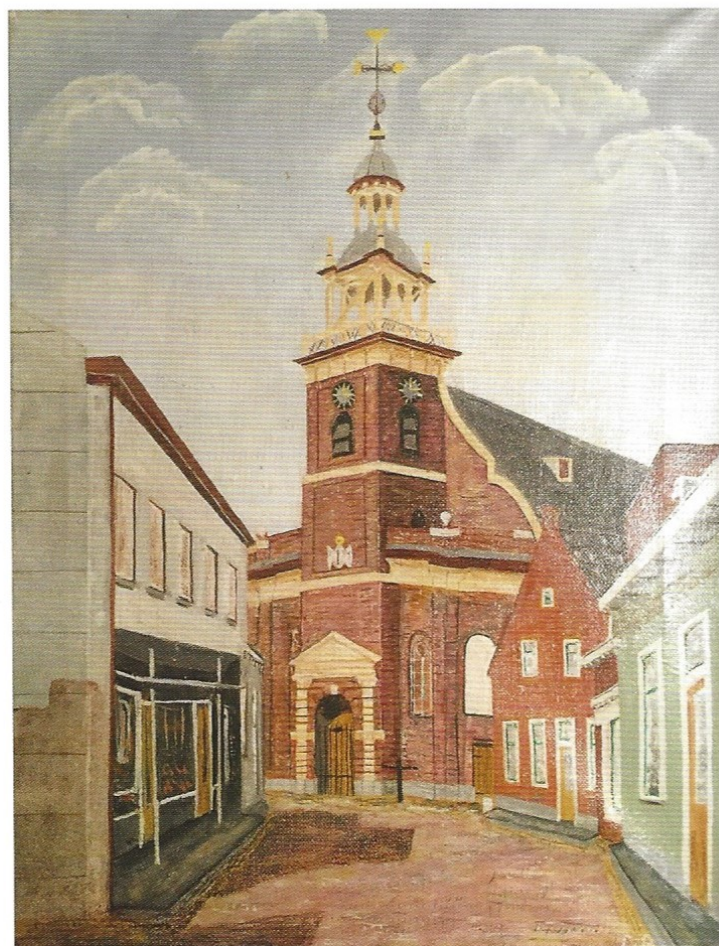
Gert Jan en Nelly de Rover schonken een bushaltebordje van de Twee Provinciën.

Zij vertelden daar het volgende verhaal bij: aan het eind van de Hofweerstoept bovenaan de dijk stopte de bus en een aardige chauffeur wachtte als hij je nog aan zag komen op het Hofweer.

De bus reed tussen Gorinchem en Rotterdam. De garage voor de bussen was in Sliedrecht.

Men had een liedje gemaakt op deze maatschappij.

'Hoelang zal het nog duren
Hoelang zal het nog zijn
Dat wij nog moeten reizen
In dat krot van Ravesteijn?'

Schilderij kerk op de Dam

24/11/18

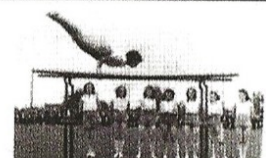
Janny Teeuw schonk een schilderij met de Oude Kerk op de Dam, schilder onbekend. Ook een schilderij van de Giessendamse amateurschilder Kamerman, mager paard bij de stal. Beide afkomstig van de rommelmarkt in Boven-Hardinxveld.

Bushalte TP

EXPOSITIES 2019

MODE IN ZWART-WIT 14.12.2018 t/m 23.02.2019	In periodes van tien jaar staat de ontwikkeling van de mode in beeld, in de kleuren zwart en wit. Met accessoires en veel extra boeiende elementen.	
HENK KLOP 1946-2017 02.03.2019 t/m 06.04.2019	Verkoopexpositie van deze schilder, componist, musicus en improvisator. Met stilleven, landschappen, abstract werk, portretten en religieuze kunst.	
3D EEN EXPOSITIE MET VERDIEPING 18.04.2019 t/m 14.09.2019	Een nieuwe ontwikkeling, in bijna de hele samenleving in opkomst. Een expositie voor alle leeftijden. Met een opvallende wisseling in juni 2019.	
OKK 100 JAAR 25.09.201 t/m 23.11.2019	De plaatselijke gymnastiekvereniging bestaat 100 jaar en viert dit met onder meer een expositie over hun ontstaan en geschiedenis.	
SCHAATSEN 30.11.2019 t/m 29.02.2020	Over het reikhalzende verlangen naar een Hollands gebeuren dat elke herfst weer de kop op steekt en dan enkele maanden later blijkt tegen te vallen...	

BIJ VEEL EXPOSITIES ZIJN INTERESSANTE EXTRA ACTIVITEITEN

MUSEUM DE KOPEREN KNOP
het cultureel en historisch centrum in de ablasserwaard

Museum De Koperen Knop • Binnendams 6 • 3373 AD Hardinxveld-Giessendam
koperenknop@koperenknop.nl • 0184-611366 • www.koperenknop.nl

Gekocht voor onze vereniging bij een verkoping voor het goede doel, twee quilts waarin verwerkt onze katoenen tasjes.

De foto op de achterpagina is gemaakt door ons oud-bestuurslid Janny Teeuw-van der Plas. De gebreide wintervogeltjes zijn ook van de hand van Janny. Zij heeft er inmiddels zo'n 200 gebreid.

Alle uitgaven zijn, tenzij uitverkocht, verkrijgbaar op de volgende adressen:
 Historisch Informatie Centrum, Peulenstraat 243. *Elke zaterdagmorgen van 10.00-12.00 uur.*
 Secretariaat Historische Vereniging, Bu1tendams 77. *Maandag t/m vrijdag.*
 Museum De Koperen Knop. *Dinsdag- t/m vrijdag 13.00-17.00 uur, zaterdag van 11. 00- 17.00 uur.*
 Eetcafé De Kleine Beurs, Peulenplein 2.

Het bestuur van de
Historische Vereniging wenst
u een goed en gezond 2019.

